

NÉPÚJSÁG

2025. április 25., péntek

LXXVII. évfolyam

90. (21956.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej

(előfizetőknek 2⁴⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

A több ezer lakos pénzét elsikkasztók

Büntetlenül megúszhatják?

Fotó: Nagy Tibor

Marosvásárhely egyes lakótelepein a tulajdonosi társulások alkalmazottai által elkövetett sikkasztásos bűncselekményeket a Maros megyei hatóságok egy tüzetes kivizsgálás helyett, úgy tűnik, szőnyeg alá söpörve feledtetnék. A lakók által kifizetett pénzüsszegek visszaszerzésének lehetőségét az új adminisztrá-

ció elveti, és máris a lakosságra terhelik az ellopott összegeket, mintha ez rendjén való lenne.

Szer Pálosy Piroska

(Folytatás a 17. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Meg kell őrizni az
elmúlt évtizedekben
elért normalitást

Olyan körülmények között, amikor nemcsak Romániában, hanem Európa-szerte egyre komolyabb veszélyt jelent a szélsőségeség, nagyon nagy a tétje a közelgő májusi államelnök-választásnak – hangsúlyozta Marosvásárhelyen Crin Antonescu.

3.

17 megye 180 diákja
vizsgázik anyanyelvől

A Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny idei országos szakaszát (április 24–27. között) a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum látja vendégül.

4.

Kutatás a romániai
magyar egyetemisták
helyzetéről

JelenLét – JövőCTRL – Az erdélyi magyar fiatalok helyzete címmel szervez kutatást az Országos Magyar Diákszövetség (OMDSZ) és a Felvi.ro csapata.

18.

-50% Kedvezmény
a nyugdíjasok
számára

*A kedvezmény az UNCOATED műanyag lencsére érvényes.
Ajánlatunk a készlet erejéig tart,
nyugdíjszelvényt igényelhető.
A kedvezmény érvényes:
2025. április 30-ig.

OPTICA
OPTICARINA

**INGYENES
FIZIOTERÁPIA
küldőpapírral!**

**MÁJUSI AJÁNLAT:
+ 2 NAP BÓNUSZ
INGYEN**

- Ingyenes kivizsgálás és kezelés
küldőpapírral
- performáns és modern gépek
- fiatal és jól képzett személyzet

**Marosvásárhely,
Hadsereg tér 45. szám**

Tel. 0772 070 391

ÁPRILIS

25

PÉNTEK

Ma MÁRK,
holnap ERVIN napja

Az év 115. napja, hátravan 250 nap

IDŐJÁRÁS

Szikrázó napsütés

Hőmérséklet:
max.: 26 °C
min.: 8 °C

naptár

Isten éltesse!

ERVIN: germán eredetű férfinév, jelentése had(sereg)+barát. A név első eleme több germán szóból is származhat, amiknek a jelentése lehet még becsület, örökség, vadkan. Női párja: Ervina

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. április 24.	
1 €	4,9772 lej
1 \$	4,6173 lej
100 Ft	1,2416 lej
1 g arany	453,2378 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
	34, 18, 4, 27, 41 + 18	NOROC PLUS: 1 6 9 8 2 5
	39, 7, 32, 20, 24, 23	SUPER NOROC: 0 9 7 5 5 1
	17, 12, 22, 8, 2, 19	NOROC: 8 6 4 9 2 4 8

MEGYEI HÍREK

XXIX. Szent György-napok Erdőszentgyörgyön

Április 26-án és 27-én színes programmal szervezik meg Erdőszentgyörgyön a Szent György-napokat. A rendezvény szombaton 9 órakor huszárbresztővel kezdődik, majd a VSK Erdőszentgyörgy és Búzásbesenyő-focimérkőzése következik. 12-19 óra között kézműves vásárt tartanak, közben kézműves tevékenységeket is tartanak.14 órától a Lúdas Matyi gyerekelőadás, 15 órától az idősek klubjának műsora és bohócműsor következik. Fellép a Dance Art tánccsoport, este pedig koncertekre számíthat a közönség, 23 órakor tűzijáték lesz. Vasárnap 10 órától a Szent György labdarúgótornára kerül sor. 14 órától A kiskakas gyémánt félkrajcárja című gyermekelőadás, 16.10 órakor a Százfonat Egyesület, majd a Boróka táncsoport fellépése következik. 17 órától táncházba várják az érdeklődőket. 18.30 órától a Maros Művészegyüttes Márványföldből gyöngyvirágok című műsora következik, végül 21 órától szabadtéren vetítik a Csongor és Tünde animációs filmet.

Bazsarózsa-fesztivál Mezőzáhon

Április 26–27-én, szombaton és vasárnap másodszor tart bazsarózsa-fesztivált Mezőzáhon, az Ugron-kastélyban a Visit Maros Egyesület a község önkormányzatával és a Manifest pentru Patrimoniul egyesülettel közösen. A két-napos fesztivál programjában vezetett kastélylátogatás, kerékpártúra, koncertek, néptáncbemutatók, filmvetítések, színházi előadások és gyermekfoglalkozások szerepelnek, fellép többek között Dan Helciug és a Spitalul de Urgență, valamint a The Pipers Band is. A rendezvény idején a kastély udvarán és a község több pontján helyi hagyományos ízek várják majd a látogatókat.

Kit szeretnél, Madách? – Dicsőszentmártonban

A dicsőszentmártoni Mihai Eminescu Művelődési Házban április 25-én, pénteken 20 órára tűzték műsorra a Kit szeretnél, Madách? című előadást. Rendező, koreográfus és szövegkönyvíró: Györfi Csaba, előadják: Kilyén Ilka, Ritziu Ilka-Krisztina és Györfi Csaba. A belépés díjtalan, a műsor 14 éven felülieknek ajánlott.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Sportműsort indít az Erdély TV

Április 29-én indul a Pálya, az Erdély TV heti rendszerességgel jelentkező sportműsora.

Az Erdély TV új, saját gyártású műsorral bővíti kínálatát: a Pálya a sportvilág eseményeit és szereplőit állítja majd reflektorfénybe. A minden kedden 21.30 órakor jelentkező műsor a főbb sportágak aktualitásainak közlése mellett szakmai értékelésekkel és stúdióbeszélgetésekkel tekint majd a kulisszák mögé. A helyszíni bejátszásokban pedig a tömegsporttal és az egyéni sportolói sikertörténetekkel is foglalkozik.

„Hiánypótló műsort indít hamarosan az Erdély TV. A sporthoz vagy valamely sportághoz szinte mindenki ért, van aki folyamatosan követi is a különböző eseményeket. Összefoglalóinkkal ezeket próbáljuk majd nézőinkhez még közelebb vinni, a miértekre szakértőkkel választ találni, egy-egy egyéni teljesítmény bemutatásával pedig akár sportolásra is ösztönözni“ – fogalmazott Farczádi Barna, a Pálya szerkesztő-műsorvezetője.

A Pálya első adása április 29-én, 21:30 órától kerül képernyőre. A sportmagazin keddenként az Erdély TV műsorán és online felületein követhető.

Román és magyar fuballbajnoki mérkőzések a televízióban

Április 25., péntek:

- * 18.45 óra: Unirea 04 Slobozia – Jászvásári CSM Politehnica (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 6. forduló)
- * 21.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Galaci Supporter Club Oțelul (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 6. forduló)
- * 21.00 óra: Nyíregyháza Spartacus FC – Debreceni VSC (NB I, 29. forduló)

Április 26., szombat:

- * 16.15 óra: Puskás Akadémia FC – Fehérvár FC (NB I, 29. forduló)
- * 17.00 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Aradi UTA (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 6. forduló)
- * 18.30 óra: ETO FC Győr – Paksi FC (NB I, 29. forduló)
- * 20.00 óra: Kolozsvári FCU – CSU Craiova (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 6. forduló)

- * 21.00 óra: Újpest FC – Diósgyőri VTK (NB I, 29. forduló)

Április 27., vasárnap:

- * 14.30 óra: Bodzavásári Gloria – FC Botosán (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 6. forduló)
- * 16.30 óra: MTK Budapest – Ferencvárosi TC (NB I, 29. forduló)
- * 19.00 óra: Zalaegerszegi TE FC – Kecskeméti TE (NB I, 29. forduló)
- * 21.00 óra: Bukaresti Rapid 1923 – Bukaresti FCSB (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 6. forduló)

Április 28., hétfő:

- * 18.00 óra: Petrolul 52 Ploiești – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, alsóházi rájátszás, 6. forduló)
- * 21.00 óra: Bukaresti Dinamo 1948 – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, felsőházi rájátszás, 6. forduló)

Roncsautóprogram

A tavalyinál 50 százalékkal nagyobb, 1,43 milliárd lejes költségvetése lesz idén a hamarosan induló roncsautóprogramnak – tájékoztatott szerdán a környezetvédelmi minisztérium. A közleményben idézték Mircea Fechet tárcavezetőt, aki hangsúlyozta: a romániai gépkocsipark felújítását célzó és a környezetkímélő autók vásárlását ösztönző program idei legnagyobb újdonsága, hogy a tavalyi 5000

euróról hozzávetőlegesen 7500 euróra, azaz 37 ezer lejre nő a teljesen elektromos járművek vásárlása esetén nyújtott támogatás. „Reméljük, hogy a program idén minden várakozást felülmúl, és minden eddigi rekordot megdönt” – fogalmazott. A tárcavezető hozzátette: újdonság lesz idén az is, hogy az érdeklődők maguk iratkozhatnak fel a támogatásra a Környezetvédelmi Alapkezelő (AFM) appli-

kációján keresztül, nem lesz szükség a gépjármű-kereskedők közvetítésére. A miniszter azt is leszögezte, hogy idén csak egy kiírása lesz a programnak, amely a tavalyinál 50 százalékkal nagyobb, 1,43 milliárd lejes rekordköltségvetéssel indul. A támogatás iránt érdeklődőknek az AFM által kezelt platformra kell feltölteniük az igénylésüket minden más szükséges dokumentummal együtt, beleértve a régi autó leadását igazoló iratot is. Pályázni a keret kimerüléiséig lehet. (Agerpres)

RENDEZVÉNYEK

Közös ima Ferenc pápáért

A marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánián április 26-án, szombaton este 7 órakor közösen imádkoznak Ferenc pápáért.

Templombúcsú Marosszentgyörgyön

Szombaton 12 órakor tartják a marosszentgyörgyi római katolikus templom búcsúját Szent György tiszteletére. Az ünnepi szentmisét az aranymisés dr. Marton József nyugdíjas teológiai tanár celebrálja a jelen lévő papokkal, és a búcsús szentbeszédet is ő tartja.

Enyhén csökkent a munkanélküliség

Március végén a Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyilvántartásában szereplő adatok szerint a munkanélküliségi arány 3,15% volt. Az ügynökség 6580 munkanélkülit tartott nyilván. Az előző hónapban a munkanélküliségi arány 3,27%-os volt. A nyilvántartott munkanélküliek közül 1353-nak folyósítottak munkanélküli-segélyt, 5227 személy pedig nem részesült anyagi juttatásokban. Lakóhely szerinti eloszlásban 4822 munkanélküli faluról származik, 1758 pedig városon él.

Segítség a pályázati űrlap kitöltésében

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete május 8-ig ingyenes segítséget biztosít a Szülőföldön magyarul támogatási program pályázatainak kitöltéséhez. Az ügyintézés helyszíne: Marosvásárhely, Dózsa

György utca 9. szám, I. emelet. Ügyfélfogadási idő: hétfőtől péntekig 10–16 óra között. A pályázat benyújtásához az érintetteknek az alábbi dokumentumokat kötelező módon magukkal kell hozniuk: a gyermek(ek) keresztlevelét (amennyiben betöltötték a 14. életévüket, személyi igazolványukat); a szülők személyi igazolványát; a szülő vagy gondviselő nevére szóló banki kivonatot (extras bancar). A dokumentumok hiányában a pályázati űrlap kitöltése nem lehetséges. Részletekért a 0365-434-390-es telefonszám hívható.

Gyalogtúra a Funtineli-mezőre

Április 26-án szervezik meg a hagyományos Funtineli-mezői túrát, amely idén különleges lesz, mert részt vesz Benkő József történész, aki a buszban és a helyszínen előadást tart a túraútvonalon található lövészárkokról és bunkerekről, amelyek az Árpád-vonal részét képezték. A túrázók a Szalárd–Szerecsen-sziklák–Páfrányos-mező–Funtineli-mező–Funtineli-patak völgye–Palotailva túraútvonalat fogják követni. A túra hossza 16 km, időtartama kb. 9 óra. Indulás busszal április 26-án a Bolgár térről. További információk és iratkozás a helyek függvényében a túra vezetőjénél, Német Leventénél a 0740-310-219-es telefonszámon.

Retró autók a várban

Április 26-án, szombaton 10-13 óra között szervezik meg a marosvásárhelyi várban a retró gépkocsik tavaszi bemutatóját. A kiállítófelületet 9-10 óra között rendezik be, majd 10 órától megtekinthetők a veterán autók. A szervezők legtöbb 50 autót állítanak ki.

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia. Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro **SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Telefon:** titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével. **Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben:** tel. 0728-082-259. **Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Crin Antonescu Marosvásárhelyen

Meg kell őrizni az elmúlt évtizedekben elért normalitást

Olyan körülmények között, amikor nemcsak Romániában, hanem Európa-szerte egyre komolyabb veszélyt jelent a szélsőségeség, nagyon nagy a tétje a közelgő májusi államelnök-választásnak – hangsúlyozta Marosvásárhelyen Crin Antonescu, a Románia, előre! koalíció államfőjelöltje, aki szerdán délután székelyföldi kampánykörútja részeként látogatott a városba.

Menyhárt Borbála

Crin Antonescu, a Románia, előre! szövetség államfőjelöltje marosvásárhelyi kampányútja során a könyvtárosok világnapja alkalmából meglátogatta a Maros Megyei Könyvtárat, majd a koronkai Boema rendezvényterembe ment, ahol találkozott a kormánykoalíció megyei vezetőivel, önkormányzati képviselőkkel.

A könyvtári látogatást követő rövid sajtótájékoztatóján Crin Antonescu kiemelte: a szélsőséges eszmék térnyerése nem csupán Romániában, hanem egész Európában komoly fenyegetést jelent, ezért is bír különös jelentőséggel a májusi államelnök-választás. Szerinte az ország jövője azon múlik, sikerül-e megőrizni a stabilitást, valamint az elmúlt évtizedekben elért normalitást. Az államfőjelölt külön szolt az etnikumok közötti kölcsönös tiszteletről is, hangsúlyozva: mindnyájan együtt vagyunk egy európai Románia polgárai, egy olyan országé, amely sok lépést tett előre, és ez elsősorban nem a politikum érdeme, hanem a civil társadalomé, az üzleti és az akadémiai szféráé, az embereké, akik itt élnek. Az elnökjelölt úgy véli, továbbra is előre kell mennie az országnak, nem szabad el-

szigetelődni és az előremenetelt botrányokkal akadályozni.

– Előre kell menünk, Nyugat felé, hiszen Románia, Erdély és Marosvásárhely is a Nyugat része, a nyugati értékközösséghez tartozik, és ott is kell maradnunk – hangsúlyozta Antonescu.

Újságírói kérdésre válaszolva felidézte az 1990 márciusában Marosvásárhelyen történt etnikai összecsapásokat, amelyeket a közelmúlt egyik legkritikusabb időszakának nevezett. Figyelmeztetett: senki sem garantálhatja, hogy hasonló tragédiák nem ismétlődhetnek meg, ezért különösen fontos az elmúlt három és fél évtized során kialakított normalitás megőrzése és továbbadása.

– Láttunk olyan eseményeket Európában a 20. század végén és a 21. század elején, amelyekre senki sem

számított. Látjuk, hogy mi történik a világban, ezért figyelünk kell arra, hogy minden, amit 1990 óta elértünk – a normalitás, az etnikumok közötti kölcsönös tisztelet és a stabilitás – megmaradjon – emelte ki.

Fotó: Nagy Tibor

ORSZÁG – VILÁG

Az AEP kezdeményezte az AUR párt- és kampányfinanszírozásának ellenőrzését

Az Állandó Választási Hatóság (AEP) csütörtökön bejelentette, hogy kezdeményezte a Románok Egyesüléseért Szövetség (AUR) jelenlegi tevékenysége és elnökválasztási kampánya finanszírozásának ellenőrzését. Az AEP közleménye szerint az ellenőrzést a médiában megjelent információk alapján indították el, amelyek szerint az AUR megsértette a politikai pártok és a választási kampányok finanszírozásáról szóló 2006/334-es törvényt. (Agerpres)

Hamis bombafenyegetés a kolozsvári repülőtéren

A barcelonai repülőjáratot érintő telefonos bombafenyegetést kapott szerda éjjel a kolozsvári Avram Iancu nemzetközi repülőtér. A riasztás hamisnak bizonyult. A repülőtér csütörtöki közleménye szerint szerdán 23 óra 36 perckor érkezett egy hívás a repülőtér hívóközpontjához, amelyben egy ismeretlen személy közölte, hogy bomba van a Barcelonából Kolozsvár felé tartó járaton. Az illetékes bizottság aktiválta a vészhelyzeti tervet, és az ellenőrzések után megállapították, hogy hamis riasztásról van szó. Leszállás után az utasok biztonságban elhagyták a gépet. A repülőtér légi forgalmát nem befolyásolta az eset, minden járat a menetrend szerint érkezett és indult. A hatóságok vizsgálják az ügyet, majd meghozzák a szükséges intézkedéseket – áll még a közleményben. (Agerpres)

Újabb két gyanúsított a dák múkincsek elrablásának ügyében

A holland rendőrség szerdán letartóztatott újabb két gyanúsítottat a dák múkincsek elrablásának ügyében. A rendőrség politie.nl honlapján közzétett tájékoztatása szerint az egyik gyanúsított egy 20 éves, a másik egy 18 éves fiatalember, mindketten Heerhugowaard településről származnak. Előbbi az a férfi, aki az egyik asseni barkácsboltban rögzített és még január végén közzétett felvételeken is látható. Szerdai őrizetbe vételük után a rendőrség házkutatást tartott egy heerhugowaardi és egy opmeeri lakásban, illetve egy szintén heerhugowaardi cégszékhelyen. A házkutások nyomán adatrögzítőket foglaltak le. Az elmúlt hetekben még öt gyanúsítottat vett őrizetbe a rendőrség az ügyben, közülük négyen előzetes letartóztatásban vannak. Az ellopott múkincseket nem találták meg, a nyomozás folytatódik – közölték. Az asseni Drechts Múzeumból január 25-én lopták el robbantásos betöréssel az ott ideiglenesen kiállított dák múkincseket, a Kr.e. 5-4. századból származó coțofenești-i aranysisakot, és három, a Sarmisegetusa Regia régészeti lelőhelyen feltárt, Kr.e. első századból származó dák arany karperecet. (Agerpres)

Jichák Hercog: az auschwitzi Élet menete az antiszemitizmussal szembeni közös harc tanúságtétele

Az auschwitzi Élet menete az antiszemitizmussal szembeni közös harc tanúságtétele – jelentette ki Jichák Hercog izraeli elnök csütörtökön az auschwitz emlékhelyen.

Az izraeli elnök Andrzej Duda lengyel elnökkel együtt vett részt a holokauszt emléknapjához kötődő megemlékezésen, előtte a két politikus kétoldalú megbeszélést folytatott az auschwitz emlékmúzeumhoz közeli holokauszt-emlékközpontban.

A közös sajtókonferencián Jichák Hercog leszögezte: az Élet menete az antiszemitizmus elleni küzdelem iránti közös elkötelezettségről tanúskodik. „Amikor manapság az antiszemitizmus felüti az ocsmány fejét, amikor érződik az Izrael iránti gyűlölet (...) meg kell ígérnünk a világnak: soha többé” – hangsúlyozta az izraeli elnök.

Az Andrzej Dudával közös jelenlét az Élet menetén „azt a

lengyel–zsidó elkötelezettséget tükrözi, hogy együtt haladunk a jövőbe, a múlt emlékezetére támaszkodva” – fogalmazott Jichák Hercog.

Andrzej Duda felidézte: idén januárban az auschwitz német náci haláltábor felszabadításának 80. évfordulójáról tartottak megemlékezést. Aláhúzta: nem szabad hallgatni „a népek közötti gyűlölet, a faji vagy etnikai gyűlölet bármilyen megnyilvánulásával szemben”.

Beszámolva a kétoldalú tárgyalásokról, a lengyel elnök közölte: izraeli partnerével osztják a reményt, hogy a közel-keleti konfliktus, valamint az ukrajnai háború is tartós békével ér majd véget. A közel-keleti rendezés esetében Lengyelország a kétállami megoldást tartja „ésszerűnek és a tartós békére reményt adónak” – erősítette meg Andrzej Duda.

Csütörtök délután az emlékhelyen megtartották a hagyományos Élet menetét, amely az 1988-ban kezdeményezett nemzetközi oktatási program része. (MTI)

AKTUÁLIS

Benedek István

Hogyan turkál a politika perverz vigyorral a képén a kisemberek zsebében? Ami Elon Musk és a Tesla kapcsán zajlik manapság a médiában, ennek a tankönyvbe illő példája.

Valószínűleg emlékeznek még néhányan, hogy a jelenlegi amerikai elnök első mandátumának idején emberünk – akkoriban a zöldtechnológiák és a progresszív eszmék szószólójaként – a haladó média kedvence volt, épp csak szobrot nem emeltek neki. Aztán politikai orientációt váltott, és ugyanazon sajtó szemében észveszejtő gyorsasággal a patás ördög földi inkarnációjává változott. De nem csak az ember járt így, hanem az a villamosautó-gyártó is, amelynek ő az alapítója és a vezérigazgatója, meg a világ előtti arca. Másfél jenki elnöki mandátummal korábban a Tesláról dicshimnuszokat zengett a média, manapság szinte kizárólag negatív kontextusban olvashatunk róla. A politikai indíttatású cirkuszolás odáig megy, hogy a tengerentúlon kereskedéseket gyűjtanak fel a haladók; meg ahol tudnak, ott ártnak valamit a márkának, amely úgy magában nem sokat változott az idők során, igaz,

mostanában nem él olyan jó időket, mint régebben, de ennek a látszatrál jóval összetettebb okai vannak.

Ami az igazán érdekes ebben, az az, hogy ha manapság valaki haladó hévtől fűtve alágyújt egy Teslának vagy egy képviseleti üzletnek, hogy azzal padlóra küldje a cégalapítót, sokkal többet fog ártani másoknak, mintsem a cég multimilliárdos vezetőjének. Ugyanis áprilisi adatok szerint Elon Musk 12,8%-ot birtokol a cég részvényeiből. Ő az ötletgazda, övé a vezérigazgatói fotel, de tulajdoni szemszögből nézve nagyon nem az övé a cég. Kétségtelen, hogy ennek a résztulajdonnak az értéke is egyszerű földi halandói képzeletnek szinte felfoghatatlan összeg. Ám emberünknek a Teslában birtokolt tulajdonhányadánál sokkal több pénze van csak a másik öt vállalkozásában, amelyek nem szerepelnek a tőzsdén, és így nyilvánosan nehéz beléjük kötni. Ha Musk valaha padlóra kerül, az nem a Tesla mostani gyengélkedése miatt lesz, a fickót csődben láttatni a mostani történések alapján olyan, mintha temetnénk valakit azért, mert az egyébként nívós és drága nyaralója beázott, ám közben van még neki öt toronyháza New York központjában. Nyilván, vannak gondoljai, de veszélynek még az árnyékában sincs.

Közben a Teslára visszatérve, a világ leggazdagabb emberénél jóval nagyobb részt birtokolnak a vállalatban eszközkészítők. Nyugdíjalapok, privát egészségbiztosítók, befektetési alapok tulajdonában több mint kétszer akkora részvényhányad van, mint a cégalapító birtokában. Ráadásul az értékpapírok a mai piaci viszonyok között egy egész sor online bróker kínálatában is elérhetők, azaz, ha valakinek kedve tartja és zsebe engedi, Nepáltól Monte-Carlóig magánemberként is bárhol beszerezhet magának Tesla-részvényt. Mindez egyben azt is jelenti, hogy amikor valaki a médiában a céget szapulja, és ezzel negatívan manipulálja a részvényárfolyamot, vagy másképp tesz keresztbe a vállalatnak, ami kihat a részvények értékére, sokkal nagyobb kárt okoz világszerte sokmilliónyi kisember nyugdíjalapjának, egészségbiztosításának vagy félretett megtakarításának, mint a milliárdos cégalapítónak. De ebben a komplex világban haladó idiótának lenni sem egyszerű.

A támadások hátterében megbúvó politikai ötletgazdák meg röhögnek a markukba, mert pontosan tudják, hogy mire megy ki anyagilag a játék, és ki törleszti a cirkusz árát.

Létem, jövőm és reményem

17 megye 180 diákja vizsgázik anyanyelvből

A Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny idei országos szakaszát (április 24–27. között) a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceum látja vendégül. A három tartalmas nap egyik célja Maros megye felfedezése, amihez a Vízit Maros kisfilmje volt a bevezető. Ami a szervező várost, a Bolyaiak városát illeti, annak büszksége, a szecessziós stílusban épült Kultúrpalota hangversenyterme fogadta a nyitóünnepség résztvevőit.

A lényegyet a magyar nyelvet és irodalmat kedvelő fiatalok találkozója és vetélkedője, az együtt töltött minőségi idő jelenti – fogalmazott Márton Csilla műsorvezető, a Református Kollégium pedagógusa, aki a versengésen kívül a barátkozásra ösztönözte a jelenlévőket.

Majd Hajdú Zoltán tanárt (fotón), a házigazda iskola igazgatóját hívta a színpadra, aki csapatával mindent megtett az országos megmérettetés sikeréért.

A Bolyai iskola az Oktatási Minisztérium megbízásából vállalta a verseny megszervezését, és nagy megtiszteltetést jelent számára, hogy 17 megye legkiválóbb, megyei szakaszt megnyerő 180 diákját láthatja vendégül. Eljutni az országos szakaszra a szorgalom, a tehetség és a nyelv iránti mély elkötelezettségnek a bizonyítéka, az igazgató gratulált a résztvevőknek.

„A magyar nyelv és irodalom számunkra, kisebbségben élő erdélyi magyarok számára nem csupán tantárgy. Ez anyanyelvünk, kultúránk és identitásunk szövete. Olyan örökség, amely összeköt bennünket egymással és a múlttal, ugyanakkor hidat épít a jövőbe is. Mikes Kelemen írásaiban ott van a számozott ember fájdalma, de ott van a nyelv megtartó ereje – ez az erő segített generációkon keresztül megőrizni erdélyi magyarságunkat Erdélyben is” – hangzott el az igazgató nyitóbeszédében. Majd két magyar költő gondolatait adta át a diákoknak: „Egyetlen hazánk van, ez a magyar nyelv” – idézte Kányádi Sándortól, Juhász Ferencről pedig a következő gondolatot: „A magyar nyelv: létem, jövőm és reményem.”

Ápoljátok ezt a hazát, vigyázzatok rá, legyetek a létünk, jövőnk és a reményünk! – biztatta a résztvevőket. Majd köszönetet mondott a felkészítő tanároknak, a szervezőknek, akik az elmúlt hetekben azért dolgoztak, hogy a verseny méltó és emlékezetes lehessen.

Fotó: Nagy Tibor

Külön köszönet jár a minisztériumnak a bízalomért, a tanfelügyelőségnek a támogatásért, a Maros megyei magyartanároknak a szervezésben nyújtott segítségért, a házigazda iskola tanári közösségének.

Az igazgató beszédét követően Antal-Levente Mihály, a Maros Megyei Tanfelügyelőség kisebbségi oktatásért felelős főtanfelügyelő-helyettese osztotta meg gondolatait, majd Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke és Kovács Mihály Levente, Marosvásárhely alpolgármestere szólt a jelenlevők-höz.

A helybeliek után a szakmabeliek gondolatait, biztató szavai hangzottak el és dr. Váradi Izabella, az Országos Oktatáspolitikai és Értékelési Központ tanácsosa szólt a diákokhoz, tanárokhöz, vendéglátókhöz.

A beszédek között a Marosvásárhelyi Művészeti Főgimnázium négy diákja Mozart Disszonanciák című vonósnégyesének első tételét adta elő.

A nyitóünnepség zárásaként a házigazda iskola diákjai színházi jelenetet mutattak be. A Feltámasztási játék szövegét Mikes Kelemen Leveleskönyve alapján Sikó Olga Anna tanárnő írta, és tanártársaival együtt alkalmazták színpadra.

A nyitóünnepség a támogatók felsorolásával ért véget, majd a diákoknak szóló biztatással, hogy legjobb formájukat adják a tantárgyverseny országos szakaszán. (bodolai)

Urbi et orbi

Dr Ábrám Zoltán

Az idei húsvéthétfőn, Krisztus feltámadása másnapján „távozott a mennybe” Ferenc pápa, Szent Péter utódja. A kétoldali tüdőgyulladással kórházba utalt, súlyos betegségéből némiképpen javuló és nem sokkal korábban kiutalt Szentatya részt vett a húsvéti ünnepségen. A hagyományok szerint a Szent Péter-bazilika középső erkélyén, az áldások erkélyén jelent meg az őt kiemelt lelkesedéssel, megértéssel és szeretettel fogadó hívei előtt. A teret betöltő tízezrekhez, az éter hullámain át százezrekhez szóló üzenetét felolvasták ugyan, a húsvéti (és karácsonyi) pápai szentmisét záró áldást azonban személyesen mondta el. Oxigéntámogatás nélkül.

A Róma városának és a világ keresztény híveinek, sőt az egész emberiségnek címzett urbi et orbi áldást követően pápamobilon végigjárta a Szent Péter teret. Személyesen üdvözölte a megjelenteket, még csecsemőket is megáldott. Este megvacsorázott, hajnalban jelentkeztek a rosszullét első jelei. Egy óra múlva kómába esett, állapota gyorsan romlott, keveset szenvedett. A szakemberek szerint a tudatos oxigéntámogatás nélküli húsvéti szereplés, a hosszan tartó oxigénhiányos állapot vezetett az agy bizonyos területeinek oxigénhiányból eredő károsodásához.

A 88 esztendő argentin pápa, az egészen fehérbe öltözött Jorge Mario Bergoglio utolsó üzenete békét közvetített. Béke mindenkinek, akit Isten szeret! Az urbi et orbi áldása szó szerint a városnak és az egész világnak szólt. A legünnepélyesebb apostoli áldás, Rómának és az egész földkerekségnek szóló pápai áldás így fejeződik be: „És a mindenható Istennek: az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek áldása szálljon le rátok, és maradjon veletek mindenkor! Ámen”

Ő volt az első pápa a jezsuita rendből, az amerikai kontinensről és a déli féltekéről. Közéleti szerepvállalása során alázatról, az isteni irgalom hangsúlyozásáról, a pápai hivatal nemzetközi láthatóságának növeléséről, a rászoruló iránti elkötelezettségéről és a vallásközi párbeszéd támogatásáról vált ismertté. Egyszerű, szerény életmódot folytatott, Assissi Szent Ferenc lelkiségét követve. Jelmondata az alábbi volt: „Jézus meglátott tehát egy vámszedőt, és mivel könyörületre méltónak és ezért kiválasztandónak látta, így szólt hozzá: kövess engem!”

Tizenkét éves pápasága idején Ferenc pápa háromszor látogatott el magyar közösségbe: Csíksomlyóra, Budapestre a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra,

ahova két éven belül visszatért. Magyarul idézte a himnuszunk első sorát, és általa isteni áldást kért mindannyiunkra. Közösségi együttlétek, megszívlelendő üzenetek, krisztusi útkövetések életreszóló élményével, a szeretet kisugárzásával töltötte fel híveit, tisztelőit.

Micsoda kiváltság, hogy a Krisztust követő, Istenéhez hűséges főpapot éppen húsvétkor szólította magához az Úr! Mennybemenetele a kétezer évvel ezelőtti feltámadás napján az emberek feletti erő su gallatát, a jó pásztort bizonyosságát, a szeretet himnuszát közvetíti az ideig-óráig hátrahagyottaknak. Felemelően szép és lélekmelegítő mindez, talán még a hitetlenek lelke is beleremegett. Húsz évvel ezelőtt történt valami hasonló, II. János Pál a húsvétot követő szombaton távozott Teremtő Urához. Utóbb szentté avatták. És a katolikus hívek, a Ferenc pápát tisztelők és szeretők egészen biztosak lehetnek abban, hogy őreá is a szentté avatás vár.

A Jóisten jelei nyilvánvalóak. Minden-napi életünk példáiból megtapasztalhatjuk, hogy „az Isten nem bottal ver”, meg azt, hogy „azt bünteti, kit szeret”, de azt is, hogy szeretete gyakran megerősíti kívánságainkat. Miközben Petőfi Sándort bántotta a gondolat, hogy ne ágyban, párnák közt haljon meg, huszonhetedik évében beigazoló-dott: „Ott essem el én, A harc mezején”. Ispánkúton, a fehéregyházi csatatér közelében, virágokkal és verseinek rigmusával befedett sirhaniban nyugszik a magyar költészet másik halhatatlan nagysága, Kányádi Sándor. A székely hegymászó, Erőss Zsolt sem kívánhatott volna jelképesebb pihenőhelyet, mint a Körösi Csoma Sándor sírja felett magasló Kancsendzönga lejtőjét.

Ferenc pápa feltámadással egybeeső halálával is üzen a hátramaradottaknak. Utolsó üzenetei, szavai immár hagyaték-ként visszhangzanak. Élete és földi távo-zása sokakat: a katolikus hívőket, a kereszténységet, az egész világot megérintette. De az élet meg tovább, háborúval és békével, áldással és átokkal, hittel és hitetlenséggel. Szerénynek elrendelt, mégis pompás temetéssel, majd az utód megválasztásával. Miután két sikeres pápalátogatás házigazdája volt, a sok nyelvet beszélő, tudós alkatú, jó szervezői készséggel megáldott Erdő Péter bíboros a negyedik esélyes a nemsokára esedékes pápaválasztáson. Legutóbb Bakócz Tamás dominikánus rendi magyar bíboros volt az 1513-as konklávén egyik esélyese, az egyetlen magyar, aki a pápai trónra pályázott.

Urbi et orbi!

Ez most tényleg rajtunk múlik

Egy székely ember véleménye

Nekünk, székelyeknek nem kell elmagyarázni, mit jelent a kiszámíthatóság. Ha meg akarunk maradni, nem lehet kapkodni. Megvan az ideje a küzdésnek és megvan a munkának, és tudjuk, mikor kell csendben, de határozottan kiállni a magunk igazáért. Most ilyen idő van. Május 4-én olyan döntést hozunk, ami hosszú évekre meghatározza, merre fordul ez az ország – és hogy lesz-e még becsülete a magyar szónak benne.

Az elmúlt egy évben négyszer szavaztunk, és még kettő vár ránk, heteken belül. Sokan belefáradtak, halljuk is sokszor: „Mit számít már?” „Ugyanaz lesz, mint eddig.” De hadd mondjam el nyíltan: ez most nem ugyanaz. **A következő 10 évünk múlik rajta.**

A közvélemény-kutatások szerint George Simion – egy olyan ember, aki soha nem titkolta, mit gondol rólunk, magyarokról – nagy valószínűséggel megnyeri az elnökválasztás első fordulóját. És ha nem lesz komoly ellenfele, nyerhet is a

másodikban. Ezt nem hagyhatjuk.

A helyzet egyszerű: **Crin Antonescunak van a legnagyobb esélye legyőzni Simiont.** Nem melleleg: az ő győzelme biztosítja a koalíció, és benne az RMDSZ további működését. Ha nem Antonescu nyer, a koalíció elveszíti a többséget, vagy másfajta, minden esély szerint egy AUR-ral közös többség kialakítására kényszerül. És nekünk egyik esetben sem lesz helyünk benne.

Pénzügyminiszterként is volt alkalmam vele együtt dolgozni – nemcsak meghallgatott, de meg is értett. Amikor Székelyföld fejlesztéséről beszéltem, nem tett úgy, mintha nem tudná, hol van Csíkszereda. Ráadásul eljött hozzánk, és elment Udvarhelyre, Háromszékre és Maros megyébe is. És nem ígért olyat, amit nem tud betartani – de amit megígért, azt komolyan vette.

Sokan mondják, hogy az RMDSZ kormányon maradása pártügy. Én meg azt mondom: **ez közösségi ügy.** Mert ha nem vagyunk ott a döntéshozatalnál, akkor mások

döntenek rólunk. Ha mi nem védjük meg az iskoláinkat, akkor majd mások zárják be. Ha nem mi harcolunk településeink fejlesztéséért, akkor mások osztják el máshová a pénzt.

Ritkán van ilyen, de most mi vagyunk a mérleg nyelve. Az első és a második fordulóban egyaránt. Mi, magyarok dönthetjük el, hogy ki lesz Románia elnöke.

Nagy felelősség és hatalmas lehetőség ez a számunkra, ezért most nem lehet otthon maradni. Nem lehet vállat vonni. Ez nem csak egy újabb kampány. Ez a mi gyerekeink jövőjéről, a szülőföld biztonságáról, közösségünk megmaradásáról szól.

Ezért mondom: május 4-én menjünk el szavazni mi, székelyek, de bánságiak, partiumiak, szórvány-

magyarok is – ne hagyjuk, hogy más mondja meg, merre építsünk utat, iskolát, jövőt. Szavazzunk nyugodtan, de biztos kézzel. Szavazzunk Crin Antonescunak.

Ha kormányon vagyunk, akkor nem csak megmaradunk, hanem megerősödünk. Ez a tét. És ez most tényleg rajtunk múlik.

Tánczos Barna

SZERKESZTI: BENEDEK ISTVÁN

Egy rejtett világ varázsa (9.)

Az Andamán-szigetek

Eigel Gabriella

Enyhe melankóliával írom utolsó beszámolómat indiai utunkról. Az elmúlt hetekben szívembe zártam az embereket, kultúrájuk mélységes hatása alatt még ma is, egy hónappal visszatérésünk után olyan eleven minden, mintha évtizedekig éltem volna ott.

Na de hagyjuk a szentimentalitást. Végső soron el akarom árulni, hogy az Andamán-szigetvilág a természetkedvelők paradicsoma.

A 204 szigetből álló csoport az Indiai Unió fennhatósága alá tartozik, még akkor is, ha Thaiföldre közelebb fekszik. A legközelebbi repülőtérrel, Csennaiból (Chennai, régebben Madrász) három és fél óra alatt lehet repülővel elérni a szövetségi állam fővárosát, Port Blairt. Hajóval hatvan órába telik az út – ha a tenger is úgy akarja.

Habár a szigetvilágban ősidők óta negroid törzsek élnek, sokáig a történelem vakfoltja maradt az egész terület. Az első feljegyzés a XV. századból, Marco Polo krónikásától származik. A Csodák könyvében az Andamán-szigeteket mint a farkasfejű mitikus lények otthonát említi meg.

A kannibalizmus mítosza is távol tartotta a felfedezőket ettől a tájtól. Etnológiai kutatások kétségtelenül bebizonyították, hogy az őslakók ellenségeik holttestét ugyan feldarabolták és elégették, de sohasem ették meg. A ceremónia háttere spirituális jellegű volt. Azt hitték, hogy a tűz nemcsak a testet, hanem a gonosz szellemet is elégeti. A rituáléval a falut védtek az idegen inváziótól.

Marco Polo után háromszáz esztendőn át hallgatott a fáma. A világ

csak akkor figyelt fel erre rejtett világra, amikor 1756-ban a dánok, később az osztrákok gyarmatosítói jogokat igényeltek. Végül is 1789-ben a Brit Kelet-indiai Társaság uralma alá került. Dél-Amerikából jól ismerjük, hogy a gyarmatosítás milyen következményekkel járt az őslakókra nézve. Itt is megismétlődött a történelem. Bevonszolt betegségek, tüdőgyulladás, kanyaró és influenza tizedelték a törzseket. Egyes népcsoportok teljesen kihaltak. Valószínűleg egykor tizenkét félnomád törzs népesítette be a szigeteket. A gyarmatosítást csupán négy csoport élte túl, azok, amelyek a külvilággal a kapcsolatot megszakították. Ma az indiai kormány védi őket. Idegenek csupán huszonegy szigetet látogathatnak meg, és néha még ott is csak korlátozott területen mozoghatnak.

Legradikálisabban a szentinelézek izolálták el magukat. A mai napig sem tanácsos a szigetet nyíltávolságon belül megközelíteni. 2018 novemberében egy amerikai misszionárius megpróbálta felvenni a kapcsolatot Északi-Szentinel lakosaival. A partot nem érte el. Lelőtték.

1858-ban Nagy-Britannia hivatalosan büntetés-végrehajtási gyarmattá nyilvánította az Andamán-szigeteket. A Port Blairben felépült Cellular Jailben, egyszemélyes zárkákban őrizték az indiai függetlenség harcosait. Az embertelen fogházi körülmények egy nagy éhségstrájkhoz vezettek. A foglyok felszabadítása Mahatma Gandhi és Rabindranath Tagore közvetítésének köszönhető. A börtönt múzeumként építették át. Illendő lenne egy ilyen történelmi emlékhelyet meglátogatni, de valahogy nekem hiányzott a lelkielő a történelem fekete keretes oldalai lapozásához. Inkább az Antropológiai Múzeumban csodáltam meg a sámánszobrokat, a hangszereket és egyéb törzsi ereklyéket.

A leggyakrabban látogatott szigetek Havelock és Neil Island. Csodálatos napfelkelték, lélegzetelállító naplementék, végtelen pálmafákkal szegélyezett homokstrandok... Csupán a fiatal szerelem szebb, mint ez

a part. Mi viszont már kinőttünk a romantika korából, s jobban zavartak a nászutasok szerelmes énekekkel kísért gyertyafényes vacsorái a strandon, mint amennyire élveztük a tengeri idillt.

Az első hajóval a kontinentális őserdővel borított Long Islandra, a Hosszú-szigetre mentünk. Én a dzsungelt mindig áthatolhatatlan-

nak képzeltem el, de az Andamán-szigeteken őserdei ösvények vezetnek egyik településről a másikra. Lenyűgöző a barangolás a faóriások között. Jellegzetes deszkagyökereik háromszög alakúan fejlődnek ki, két-három méter magasra nőnek, és húsz-harminc méterre kúsznak a humuszban oly szegény talajon. Támasztják, táplálják a fát, és védik a talajt az eróziótól. Csupán néhány lépés után már nyaldosta az óceán az őserdő milliárdnyi lábát. Egy végtelennek tűnő homokstrandot értünk el. Egy lélek sem sütkérezett a napon, senki sem keresett hűsülést a hullámok között. Csak néhány bivaly dagonyázott egy tengerbe ömlő patak deltájában. Függőágyainkat felfeszítettük a fák közé, s egyáltalán nem örvendtünk, amikor a megrendelt dzsip megérkezett, hogy visszavigyen minket szállásunkra.

Hasonlóan mesés partok vártak reánk Észak-Andamán szigetén.

Egy teliholdas éjszakán szeretettük volna meglesni a hatalmas tengeri teknősbékákat. A védett állatok ebben az időszakban rakják tojásaikat a homokba. Ők jobban tudják, miért éppen ezen a vidéken választották ki utódaik inkubátorát. Itt senki sem zavarja intim szférájukat. Szállást nem találtunk a közelben, s

idill. Egy kis csoport közeledett felénk. Önkéntes szemégyűjtők szedték össze a műanyag hulladékot. Megmutatták nekünk a plasztiküvegek címkéit: a legtöbb Thaiföldről vagy Mianmarból származott. Közel hétszáz kilométerre sodorja őket az ár. Szegény óceánok! Sokat barangoltunk az őserdőben. A csapás szélén kis oltárokat, elhagyott áldozati helyekre bukkantunk. A parthoz közeledve helyenként mély lyukak tátogtak, amikben zölden csillogott a víz. Liánok csüngtek fölöttük, amelyek a lyukakba esett vándorlót megmenthetik a fulladástól. Ezek már annyira közel vannak a tengerhez, hogy a vízszintjük az apállyal és dagállyal változik.

Tudtuk ugyan, hogy a helyi törzsek egy századunkban alig elképzelhető izolációban élnek, mégis alulértékeltek az utazási restriktciókkal járó nehézségeket.

Kis-Andamán nem is olyan kicsi, mint ahogyan a neve sejteti. Területét viszont a törzsvédelem zsugorítja le a turisták számára. 200 évvel ezelőtt a szigetet az onge törzs népesítette be. A törzsek lakosai számát a XIX. század közepén 5.000-re becsülték, ma már csak egy északkeleti és egy déli településen él néhány család. Idegenek a közelükbe sem jutnak, még más szigetlakót sem engednek falvaikba.

Szintén tiltott területen élnek a nikobárok. A kerek arcú, dél-ázsiai származású emberekkel találkoztunk az utcákon, piacon, de falukat nem szabad meglátogatni. Barátságosan mosolyogtak, egy asszonnyal sikerült beszélgetnem is. Mobiltelefonján képeket mutatott nekem a családjáról, de amikor megkérdeztem, hogy lefényképezhetem-e, felállt s búcsúszó nélkül otthagytak az út szélén. Egy másik alkalommal egy nikobár vadászt láttunk az erdőben. Meztláb ember a nagy fák között, puska a hátán, vállán egy tarisznyából kilógó, frissen lőtt madár teteme – jobb fotómotívum alig képzelhető el. Helyi vezetőnk szokatlan szigorral leintett. A fényképezőgép dűbbe guríthatja őket, s akkor kiszámíthatatlanokká válhatnak. Tőlem távol állt egy fegyveres férfi felingerlése, de tudatlanságom könnyen veszályba sodorhatott volna. Jó, hogy erdei kalandjainkon mindig helyiek kísérték.

Minden utazás valamikor véget ér. Elbúcsúztunk a varázslatos strandoktól, az őserdőtől, a sok melegsívű embertől, de emlékeink lelkünkben örökre zsonganak.

A természet kalendáriumuma (DCLXVI.)

Kiss Székely Zoltán

*A mennybolt egyre mosolyog.
A földből buja szagok kelnek.
Telt mellet bont a bársony éj, s vidám,
hunyor csillagok huncut dalokat
énekelnek.*

*A cinkó meggyfa megremeg,
szinte pirog, hogy termőképes.
Bimbóit rejtne – nem lehet...
S mire hajnali fény dereng
kacér pompában menyecskes lesz.*

Horváth István az *Utunk*ban 1959. április 23-án megjelent **Április** című versével érkezem hónapunk utolsó hetébe. Tekintsünk kissé vissza szeszélyességére. Idén is megérdemelte az évszázados ítéletet: *Április hét tél, hét nyár*. Magam kétszer is cseréltem kalapom filcét szalmára.

Réges-régi feljegyzések tanúságát hívom segítségül.

Kr. u. 373-ban **Julianus** apostata hadseregét szórta szét egy április végi ítéletidő.

1228 áprilisában heteken keresztül olyan meleg volt, hogy a búza sárgulni kezdett.

1359 áprilisában a hideg csaknem az összes szőlőskertet tönkretette Európában.

1446 áprilisában Közép- és Nyugat-Európában igen erős hideg és nagy havazás volt.

1699 áprilisa rendkívül szárazsággal sújtotta egész Erdélyt. „*A föld olyan kemény volt, mint a vas*” – írja az akkori krónikás.

Hanem mégiscsak 2025-ben is a tavasz kezdete volt április.

Amikor az erdőn jársz, és rábukansz valahol egy forrásra, ülj le melléje csendesen, és figyelj. Nagyon csendes légy, és akkor hallani fogod a zöld ruhás tündérke hangját a surranó vízből. Ha pedig jó füled van, és érted az erdő nyelvét, akkor meghallhatod azokat a csodaszép meséket, amiket a forrás, a csermely, a patak tündére elmond ilyenkor a fáknak.

Követve **Wass Albert** intő tanácsát, ezt teszem éppen, s összegezek.

Erdőt-mezőt járva találkára hívatott itt-ott egy-egy tavaszikankalin-csokor. A dombperemeken halvány lilás virágait a tavasz lednek – a lebomló antocián miatt – idén is már kékre festette át. A So-

mostető üde talaján a fehér virágú galambvirág, a berki szellőrózsa és a sárga bogláros szellőrózsa virág-szőnyegdarabkái lassan beleolvadtak már a fény után törekvő kalászosok sötétedő zöldjébe. De már bontja szirmai az Udvarfalva fölötti napsütötte domboldal legszebb dísze, a törpe nőszirmom. Mint neve is jelzi, szépségét éppen alakja adja, jelzője alig néhány centis szárhosszára utal.

A rovarvilág is megelevenedett. Az áttelelő petékből kikelt hernyók már lakmározzák a növények zöldjét. Vámosgálfalván, a tavaszi jégesőt követően, a kirobbanó fényben már röpködő káposztalepkékre csodálkoztam rá.

A Maros lapályán a vöröshasú unka is feltűnedezik. Valahol Vécs fölött talán a sárgahasú unokatestvére is ébredszik. Április a varangyosbékák nászidőszaka. A Galonya mentén április közepétől kezdődik a foltos szalamandrák násza, s április végére várható, hogy a Nagygát fölötti füzesekben ébredezni kezd a zöld levelibékák lusta hada is.

A legkorábban előmerészkedő fürge gyík után április elején már láthattunk zöld gyíkot is a Jedd alatti Kincses-dombokon. S a Vác-mány szárazuló alján április közepétől előkerülhetnek a homoki gyíkok.

A Maros Kutyfalva környéki holtágaiban nagy valószínűséggel áprilistól mocsári teknőst is megleshetünk – amely iszapba vagy a part fővényébe ázott telelőjéből kecmerg a fényre.

A gólyapár visszavette fészkrét az omladozó abosfalvi Apor-kastély előtti villanyoszlopon. Kelepelésükre rácsodálkoztak az út túloldalán a kis református templomba búcsúztatóra érkezők. Alaposan eláztatta őket a hirtelen érkező jeges eső. A napnyugta már aranyba vonta a szeszélyesen kitisztuló ég alját a hófehér templomtorony mögött. Az elárvult virágoskert tulipánjai emlékeket bájolnak.

*Messziről jössz. Nagyon mesze van minden,
amire test és lélek várni mer.
Mintha az ég hasadna lépteidben,
a csendet mennyek vére önti el,*

*és mossa éjszakák fekete szennyét.
A földre a szenny álarcként tapad.*

*Nagy fájdalomkon dereng át a nemlét,
míg vajúdik a boldog virradat,*

*s megszületik az élet folytatása.
Tűnik az árnyak bizonytalansága,
a fényben minden önmagára lel.*

*Az ég sebe beforr, vére leszárad,
nyüzsgő élet özönli el a tájat,
mire a titkokból megérkezel.*

Gál Éva Emese Reggel versét csak áprilisban írhatta – gondolom –, talán éppen egy gyász után.

A legkorábban érkező füstí fecskéket követik a parti-, majd a molnárfecskék csapatai is. Ebben a hónapban érkezik a ritka gólyatöcs és gulipán mellett, viszonylag későn, a kiskócsag – a Faragói-tóra is. A később érkező posztáták mellett megjelennek a fülemülék a gerjeszegi Teleki-kastély kertjében. Márkus napján, április 25-én

*Ha megszólal a pacsirta, a béka,
jó termést várhatsz,
De ha hallgat a fülemüle, akkor
változékony lesz a tavasz.*

– így tartja a népi regula; meg azt, hogy

Márk zöld búzával jó.

Márk, a négy evangélista egyike, **Pál** és **Barnabás** apostoloikat kísérte volt, Pált Rómába is követte. A hagyomány szerint **Szent Péter** tolmácsolója volt, az ő diktálása nyomán írta meg evangéliumát. Állítólag ő volt Alexandria első püspöke, ott is szenvedett mártírhálált április 25-én, húsvét napján. Állítólagos maradványait Velence szerezte meg a IX. században, azóta ő a tenger királynőjének védőszentje. Attribútuma a szárnyas oroszlán: evangéliumát **Keresztelő Szent János** pusztában bömbölő kiáltásával kezdi.

Márk attribútuma naptári szempontból értelmetlen jelkép – írja **Jankovics Marcell Jelkép-kalendárium**ában. – Az oroszlán (...)az Oroszlán havába illene, Márk helyére pedig Lukács, akinek jelképe a Bika (Ökör). Viszont a román templomokban, amelyekben a négy evangélista állatövi jelképeit szívesen pingálták a keresztboltozat lunnétáira, már (...) égtáji helyeiknek megfelelően ábrázolták őket.

A kizöldült erdők, mezők már biztosítják a táplálékot a növényevő emlősöknek. A rovarok pedig rovar-evő emlőseinknek szolgálnak eledeül. Esti sétáinkon ismét találkozhatunk sünökkel.

A laza talajú, ritkás erdőkkel borított domboldal lakója az üregi nyúl is. Ebben az időben látnak napvilágot egyik legfőbb ellenségének, a rókának a kölykei is. Megleshetni őket Koronka fölött, a Vác-mány alatt is akár.

A hónap folyamán vedlenek a vaddisznók, szarvasok. Az öreg szarvasbikák agancsa ugyan még barkás, de már tekintélyes méretű és súlyú lehet. De a Németkalap alatt csak őzbakok csatáznak. Nem úgy a medvék – egyre nagyobb revírt próbálnak foglalni, még Vásárhely közvetlen környékére is lemerészkednek.

Április 27. hétfő, vasárnap, húsvét második vasárnapja. Nevét eredetileg onnan kapta, hogy a nagyszombaton keresztelt katekumének – a felnőttkorban megkeresztelt katolikusok – ekkor vetették le fehér ruhájukat. Keresztzüleik ilyenkor föltétlenül megvendégelték őket.

Napnyugta aranykárpitja

Később, amikor a katekumenátus megszűnt, és már az újszülötteket is megkeresztelték, ezen a napon történt a házasulandók között a leendő keresztkomáknak, keresztszülőknek kiszemelése. A magyarság körében, több hagyományörző tájunkon legújabb időkig élő komálás, komatálküldés, mátkálás ennek az ókeresztény liturgikus képzetkörnek laikussá vált maradványa. A komatálát küldők egymást testvérré fogadták, sírig tartó barátságot kötöttek, s ezután magázták és komának, a lányok pedig mátkának nevezték egymást.

A komatálazás megelevenedő szokására a Maros felső folyása mentén s a Nyárádmentén is rálelhetünk.

A komatálból nem hiányozhatott a húsvéti tojás, kalács, kis üveg ital. Az ajándékot kapó kivett a tálból egy húsvéti tojást, s helyette két másikat rakott a tálba cserébe; más helyeken az egész tálat elvette, s helyébe egy másik tálat küldött. A komatál átadása énekelt, mondott köszöntő kíséretében történt. Például ilyeneket mondtak:

*Komatálát hoztam,
Fel is koszorúztam,
Koma küldte komának,
Hogy váltsa ki magának.
Ha nem váltja magának,
Küldje vissza komának.*

A hónap utolsó napja 1994-től a **Magyar Méhészek Egyesületének** kezdeményezésére a **méhek napja**.

Hadd köszönjek el jómagam is áprilistól **Arany János** 1847-ben írt **A méh románcá**val:

*Ablak alatt
A pünkösdi rózsa,
Kezd egy kicsit
Fesleni bimbója:
Kékszemű lány,
Válogat belőle,
Koszorúnak
Holnap esküvőre.*

*Reménykedik
Egy kis méh az ágon:
Szép eladó,
Jaj, ne bántsd virágom!
Ezt az egyet
Magamnak kerestem,
Alig hasadt
Mikor eljegyeztem.*

*Felel a lány:
Te bohó kis állat!
Lelsz te rózsát
Nem egyet, ha’ százat,
Holnap is nyit,
Holnap is eljössz te
Csak ne kívánd*

Ami legszebb közte.

*Mond a kis méh:
Szőke szép hajadon,
Neked Isten
Hú szeretőt adjon!
Nem sok amit
Kívánok tetőled:
Ne szakaszd le
Az én szeretőmet.*

*Felel a lány:
Dehogynem szakasztom!
Dehogy leszek
E ne’kül menyasszony!
Koszorúmban
Ezt fonom előre,
Úgy vigyenek
Holnap esküvőre.*

*El se mondá,
Nyúlt a szép bimbóhoz
Hogy letörje
A virágcsomóhoz.
A szegény méh
Rárepült kezére,
Csókot adni
Annak a fejére.*

*„Hess te gyilkos!
Ne bocsáss fullánkot:
Leszakasztám,
Vigyed a virágod.”
„Szép menyasszony,
Már nekem mi haszna!
Koszorúdnak
Híja lesz miatta.”*

*Koszorúdnak
Híja lesz miatta –
Ezt a kis méh
Keserűn mondhatta,
Mert a szíve,
Hiába parányi,
Nagyon tudott
A virágért fájni.*

*S a leánynak,
Hiába kiáltott,
Szeme alá
Üti a fullánkot;
Szegény bogár!
S maga haldokolva
Félreült, egy
Rozmaring-bokorra.*

*Szép menyasszony
Jajgat a sebével,
Esküvőre
Sem mehet szemével:
Holdfogyásig
Dagadt lón a tája...
Azalatt meg
Elhagyá babája.*

Gondolom, tanulsága egyértelmű.

Maradok kíváló tisztelettel.
Kelt 2025-ben, Márkus napján

Elárvult virágoskert tulipánjai

Épített örökségünk

Erdély csodálatosan meseszerű történelme

Nagybánya, Máramaros megye székhelye, nevét arany- és ezüst-bányáiról kapta, előtagja a szomszédos Felsőbányától különbözeti meg. 1329-ben Asszonypatakának hívták, mivel a királyné tulajdona volt, utótagja a mellette folyó patakra utalt. A város az ország északnyugati részén, a Nagybányai-medencében, az 1307 méter magas Rozsály-hegy déli lábánál, a Zazar folyó partján fekszik. Északról a Gutin-hegység – és az annak részét képező Rozsály-tömb – határolja. A szomszédos községek délen Lénárdfalva és Tőkésbánya, keletre Felsőbánya, nyugatra pedig Alsótótfalu.

Nagy-Bodó Tibor	
	
Egyes kutatások szerint a város első említése – Frauenbach, Asszonypataka néven – 1142-ből, II. Géza korából való, amikor a király százszöket telepített a környékre. Mások szerint a tatárjárás után, IV. Béla uralkodása idején jött létre. A legrégebbi fennmaradt oklevél 1327-ből való; ebben Károly Róbert király Zazarbánya néven említi a települést. Tőle származik egy 1329-es oklevél is, melyben <i>Rivulus Dominarum</i> nak, Asszonypatakának hívja, a szomszédos Felsőbányát pedig <i>Mons Mediusként</i> , vagyis Középhegy néven említi. A Rivulus Dominarum elnevezés arra a középkori apácázárdára vonatkozott, amely a mai Klastrom-réten állt. Nagy Lajos király 1347-ben, majd 1376-ban állított ki kiváltságlevelet a városnak; a másodikban többek között a bányászatot is szabályozta.	
A bányaváros védőszentje: Szent István király	
Nagybánya akkori polgárai ide-települt német ajkú iparosok, bányászok és kereskedők voltak. A bányaváros védőszentje Szent István király. Nagybánya messze földön híres volt Szent Istvánról elnevezett gótikus stílusú templomáról, ami egyedi módon kéthajós-nak épült, és 1387-ben fejezték be. A templom méretei impozánsak voltak, az épület ötven méter hosszú, tornya pedig negyven méter magas volt. Hatalmas tornya, a Szent István-torony a mai napig Nagybánya felett magaslik.	
Visszalépve a történelemben	
Az ősi bányaváros arany- és ezüsbányáit már a rómaiak is használták. Amint azt már korábban röviden említettük, a hagyomány szerint a II. Géza által 1142-ben ide telepített százszok alapították a várost. Erre azonban okleveles adatunk nincsen. A Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnök által a rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból tudjuk meg, hogy a város Asszonypataka elnevezésével kapcsolatban megoszlanak a vélemények. Felsőbánya határában – amit a középkorban mindig együtt említettek Nagybányával – egy kis patak folyik, melyet a középkorban Király-asszony-forrásnak neveztek. I. Lajos uralkodása elején a város régebbi kiváltságlevelei tűzvész áldozatául estek, ezért a király 1347-ben a települést megerősítette korábbi kiváltságaiban, és olyan szabadalmakban is részesítette, amilyenek a szabad királyi városokat illették meg. Ekkor tették le a ma is álló Szent István-torony és a plébániatemplom alapjait, melynek plébánosává 1387-ben a Kaplyon nembeli Tibai Pétert választották meg, aki egy hitűszónok és tizenegy káplán tartására kötelezte el magát. A templom mellett iskola is állott,	

és ennek mesterét a város fizette.

A város iskolájáról 1380-ból maradt fenn írásos emlék. Ebben az időben a brassói származású Theodoricus volt az iskolamester.

Az 1408-as évben városi kórházról tesznek említést; pénzverde már 1411-ben működött.

A város 1411-ig királyi város volt, ekkor azonban Zsigmond király Lazarevits István szerb uralkodónak adományozta.

Később Hunyadi János kezére került, a bányászat ismét fellendült. Hunyadi János házat épített Nagybánya főterén, ami mai napig megtekinthető.

A várost palánkkal és sánccal veszik körül
Amikor I. Lajos király 1347-ben a várost további kiváltságokkal látta el, még azt is megengedte, hogy a várost palánkkal és sánccal vegyék körül.

A város polgárai részt vettek a falak és a bástyák felépítésében, a város védelmében, ahol mindenik céhnek megvolt a maga bástyája.

Kiss Gábor az *Erdélyi várak, várkastélyok* című munkájában számol be arról, hogy miután a város Hunyadi János birtoka lett, különös gondot fordított a bányászat további fejlesztésére.

A város a Hunyadi család fennhatósága alatt vált igazán nagygyá.

A korábban lerombolt erődtítményeket újra felépítik
Írott dokumentumok tanúskodnak arról, hogy a város Hunyadi János halálakor már az ország legnagyobb bányavárosai közé számított.
Plébánosa, Vince ekkor már a váci püspöki székb en ült, papja, Geréb László – Szilágyi Erzsébet unokaöccse – pedig későbbi erdélyi

püspökké és kalocsai érsekké lett.

A bányászat élén Szapolyai Imre, a későbbi kincstartó és nádor állott. Egy 1459-ben kelt oklevél szerint a nagybányai várnagy sikeresen védte meg a várat az ellenség támadásai ellen.

A birtok Hunyadi Jánosról özvegyére, Szilágyi Erzsébetre, majd fiukra, Mátyásra szállt, aki 1468-ban a bányák művelését, sőt a pénzverést is bérbe adta a polgároknak 13 ezer aranyforintért.

Egy év múlva azt is megengedte, hogy a korábban lerombolt erődtíményeit újra felépítsék, és a várost bástyákkal is megerősítsék.

II. Ulászló a korona elidegeníthetetlen tulajdonává nyilvánítja a várost

Mátyás halálakor a város kamaraispánja Zöld István volt, akit a király felesketett fia, Corvin János hűségére, de Nagybánya a királyválasztás során a lengyel János Albert pártjára állott, akinek hadai 1490-ben be is vonultak a városba.

Egy év múlva azonban a már törvényesen megválasztott II. Ulászló király előtt hódolt meg Nagybánya és vára, a Castrum in Rivulo dominarum.

Szintén a fent említett szerző, Kiss Gábor közléséből tudjuk meg még azt is, hogy a lengyelektől elszenvedett károk ellensúlyozására Ulászló 1492-ben megújította a város kocsmatartási jogát, melyet még I. Lajostól nyert, és megtiltotta a kamaraispánoknak az idegen bor behozatalát.

1496-ban megerősítette a várost 1347. évi kiváltságaiban, majd az 1514. évi törvényben a többi szabad királyi várossal együtt a korona elidegeníthetetlen tulajdonává nyilvánította.

A város közbiztonsága romlik. A bányászat hanyatlásnak indul...
A mohácsi vész után a most már véglegesen Nagybányának nevezett város János királyhoz csatlakozott, akitől 1527-ben vámmentességet nyert.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése
Erdély földrajza legalább annyira csodálatosan meseszerű, mint ősi történelme. A Kárpátok vad havasai alkotta Vihorlát-Gutin nyúlványába belesimuló Avas két ága találkozása zárja össze a Kereszt-hegyet. Ez Nagybánya Vezúvj a, ahol már megfordult a világ rendje. Itt, a nyugodt hegy előterében fekvő volt bányásztelepülés vált a mindig forrongó idők életterévé. Jöttek a német és lengyel bányászok, felváltva követték egymást a kirendelt királyi, fejedelmi és főúri, meg a helyi előljároságok. Ugyanígy váltakozott a város színességét bizonyító, középkor óta Szent Istvánnak szentelt első egyházi építkezésű temploma is, amely otthont adott a protestánsoknak, kálvinistáknak, ferenceseknek, jezsuitáknak. Századokon át volt zsúfolásig megtelt istenháza, üszkösen heverő romkupa c, vált villámcsapás és fosztogatók többszöri áldozatává. Hajdanán a kassai dóm iker öccseként említették. Körírt bástyás városfalak árnyékából, a már nyoma sincs székesegyház nyugati oldalfalánál megmaradt kőtornya intő jelként emelkedik a város fölé, rátestálva az őshonosok nyugalmát, megbékélést a vándornépeknek. Az eperjesi óratorony mintájára kialakított négyoldalú óraszerkezetéről is híres volt egy időben, átmentve a város középkori magyar történelméből jellegzetes máramarosi faházak sáto rtető s tetőzáródását, ötvözve a fiatornyos belső-erdélyi kastélytornyok világával. Thurman Olivér, a város legsokoldalúbb, építkező polgármestere idején kapta meg a mai megmagasított árkád os, gúlaszerű tető záródása alatti tűzoltósági őrgalériáját. Ezzel a Szent István-torony Nagybánya mindenkori jelképévé, a helyiek büszke identitástudatának eredőjévé vált. Aztán ennek a városnak volt még mire felhívnia a világ figyelmét. A körben magasodó védhegyek mélyén rejlő gazdag érc telérek, pénzverdék több évszázad óta gazdagították a kincstár jövedelmét. Híresek voltak a vízi- és érc zúzó malm ai, érc olvasztó kohói. Korabeli ritkaságnak számított a középkori négyszögletes város magot alkotó központi tér sármentesítése, a „lapideo pavimento sternitur” kőlapos burkolatok elkészítése. Hunyadi halála után felesége, Szilágyi Erzsébet ide húzódott meg, a máig álló gótikus, főté ri kőpalotába. Hajdani, máig fennmaradt nevezetessége a városnak az 1547-ben, Erdélyben elsőként megalapított református főis kolája, amely egyenrangú volt a debreceni és sárospataki kollégiumokkal. Volt elemi, gimnáziumi és akadémiai, azaz főiskolai fokozata is. A kitűnő növendékeket a fejedelem és a városi előljároság saját költségén külföldi tanulmányutakra, hogy végül hazatérve tovább erősítse Nagybánya jelenét és jövőbe vetett hitüket. A hitük, ha meg is maradt, a jövőjük más helyzetekkel kellett azonosuljon és alárendelődjön. Ez Erdély csodálatosan meseszerű történelme.

Ennek ellenére romlott a város közbiztonsága, hanyatlásnak indult bányászata, az egykor virágzó céhek feloszlottak, és a lakosság nagy része elmenekült. A helyzet csak akkor javult, amikor János király Martinuzzi Györgynek zálogosította el a várost és ennek bányáit.

Az elfoglalt várat a fejedelem földig romboltatja
--

Miután 1551. július 19-én Izabella királyné fia, János Zsigmond király nevében lemondott Erdélyről és magyar trónigényéről, Erdélyt Castaldo tábornok szállta meg csapataival.

I. Ferdinánd a kezére került várost a bányákkal együtt 1560-ban Balassa Menyhértnek adományozta, akitől 1564-ben János Zsigmond vezére, somlyai Báthori István szatmári kapitány foglalta vissza.

Az elfoglalt várat a fejedelem a földig romboltatta, és Bornemissza Benedek parancsnoksága alá rendelte, aki török katonáival a bányászat összes épületét és gépeit

megsemmisítette, a bányákat pedig vízzel árasztatta el.

A város új bérlői
Rudolf király 1583-ban, a János Zsigmond halála után koronabirtokká lett Nagybányát elcserélte Szatmár váráért Báthori István lengyel királlyal és erdélyi fejedelemmel.

Később a Báthori Zsigmondé lett, aki 1588-ban 33160 birodalmi tallérért báró Herberstein Feliciannak adta bérbe, majd 1595-ben Lisibona Gellért lett az új bérlője.

Bethlen Gábor 1624-ben, I. Rákóczi György pedig 1645-ben szerezte meg a várost a bányákkal együtt.

** A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész saját munkájából és gyűjteményéből küldte el a szerzőnek. Összeállításunkat a szakemberek hozzászólásával jövő heti lapszámunkban még kiegészítjük.*

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Vajda Gyöngyi 1149.

*Gaius petronius
Arbiter (Néró
császár kegyeltje)
gondolatát idézzük.*

		MADÁR- SZÁJ		A CÉRNA PÁRJA KÖVÉRSÉG		KICSODA? (OROSZ)	SÖTÉT KEZDET		VEGYÉSZET
	1								G
	RÉG ÉLT ELŐD			NAGY DARAB					
	ASZTALRAAB- ROSZT TESZ			ÉVEINK SZÁMA					
2	M	MEZ HORGÁSZ- ZSINOR				BESIET! LEL			
FÉRFINÉV (OKT. 13.)			FÁBA VÉS AZ EZÜST VEGYJELE		ISME OLASZ ÉS OSZRÁK AUTÓJEL				
HUNYADI LÁSZLÓ NÁDORA			BECÉZETT MÁRIA TALJÁN			RÓMAI 1000 A KRIPTON VEGYJELE			
BARÁT (SPANYOL) TÜZET TÁPLÁL				ÁRVITA VALÓDI					
			RÓMAI 51 KASSÁK L. LAPJA VOLT		BAJT OKOZ LATIN CSONT				
OLASZ NÉVELŐ LÁNGOL		BIFLÁZ KESKENY HÍDFÉLE				NÉVELŐ JUGOSZLÁV POLITIKUS (J. BROZ)			
		FÉRFI (BIZ.) ÚJ-ZÉLANDI ŐSLAKÓ			PÁRT! NÉPI MÉR- TÉKEGYSÉG				
EME PÁRJA			ZÜMMÖGŐ HANG KÖLTŐI SÓHAJ		MELY TÁRGYAK? TASZÍT				
MAGYAR MEGYE			VÁLYÚ ZAMAT						
UGRÁLÓ ROVAR			ELTULAJ- DONÍT KORAI GYÜMÖLCS						
ROMÁN AUTÓMÁRKA			JELFOGÓ ALÁ			EGYENI EGY (NÉMET)			
ZOKOG		ELEMEL CSENDES TÉKA!		MAUNA ... (VULKÁN) TANGENS (RÖV.)					
	ELHANTOL OXIGÉN VEGYJELE			IGEVÉGZŐ- DÉS LEHET ZÉRÓ					
RÖVID KÖSZÖNÉS	T		NEMES GÁZ						L. N. J.

A KÍNAI NÉPKÖLTÉS

című pályázat nyertesei:

Mezei Sándor,

Marosvásárhely, Béke u.

Veress Etelka,

Marosvásárhely, 1918. Dec. 1. út

A pályázati rejtvény megfejtése:

SENKI SEM TUD NEKEM KÁRT OKOZNI MAGAMON
KÍVÜL.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések
az április 17-i
számból:

Ikrek:
Zserbó

Skandi:
A szerelem ravaszabb és bát-
rabb, mint a gonoszság.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI
SZELVÉNY

OPERETT-
SZERZŐK

1	2	3	4	É		5	6	7	L
8					9				
10	11	12	13	14		15		16	
18					19			20	
23				24	25			26	
28			29	30		31		32	
V	34		35		36			37	
39	40		41		42		43	44	
46		47		48		49		50	
52			53		54	55			56
	59						60	I	

VÍZSZINTES:

1. Magyar operettszerző, 101 éve hunyt el (Henrik). 5. Osztrák operettszerző, 151 éve született (Edmund). 8. Dalbetét. 9. Itt van, fogd meg jól. 10. Férfinév (febr. 20.). 15. Verne egyik kapitánya. 17. Balzsam. 18. Keservesen sír. 19. A szarka farka. 20. Bent bent! 21. Létezik. 23. Indul a Niagara! 24. Női név (ápr. 13.). 26. A bróm vegyjele. 27. A tetejére. 28. Abba az irányba. 30. Palindrom férfinév. 32. Erősen tapad. 34. Időmérő. 36. Az argon vegyjele. 37. Az összeadás szava. 38. Néma rab! 39. Omani, spanyol autójel. 41. Eme párja. 43. Magasan tart. 45. Mauna ... (vulkán). 46. Svájci kanton. 48. Arra a helyre. 50. Küzdőtér. 52. Merevség (latin). 54. Jó (latin). 56. Hegycsúcs. 59. Magyar operettszerző (Mihály). 60. Magyar operaszerző, 151 éve született (Zsigmond).

FÜGGŐLEGES: 1. Mulató. 2. Ó (német). 3. A lett főváros. 4. Kopasz. 5. Párosan kevert! 6. Párosan nyes! 7. Ifjak köszönése. 9. Ennek! 10. Örmény-francia szerző, 101 éve született (Charles). 11. Pele (francia). 12. Szándékozó. 13. Skálakezdet. 14. Becézett Ágnes. 16. Levegő (görög). 19. Becézett Katalin. 21. Metsz. 22. Cseh operettszerző, 151 éve született (Oskar). 25. Skálakezdet. 26. Borcseppek! 27. Szótoldalék. 29. Mátka. 31. Három (olasz). 32. Jelfogó. 33. Francia területmérték. 35. Olasz szerelem. 37. Rigid. 40. Az öt tó egyike. 42. Jótékonykodik. 44. Német író (Thomas). 45. Véset. 47. Rigid a közepe. 49. ... Sámuel (király). 51. Nem (latin). 53. Latin csont. 55. Energikus kezdet. 57. A nagy varázsló. 58. Megkezdődik!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket május 8-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

Cseh szerzők

1	2	J	3	4	5	O
6			7			
8		9				Á
		10	11		12	
13	14				15	16
17			18	19		
20				21		

VÍZSZINTES:

11. Cseh író, költő (Marie, XX. sz.). 6. Az arzén vegyjele. 7. Elgondolás. 8. Kopasz. 10. A katód párja. 13. Étél (argó). 15. Az urán és a jó d vegyjele. 17. Parancsoló. 18. A legkisebb írásjel. 20. A beszéd atomja. 21. Kis súlyegység (rég.)

FÜGGŐLEGES:

1. Gyógyszerárus. 2. Amerikai Egyesült Államok (röv.). 3. Malát! 4. Levegőre vonatkozó. 5. Numero (röv.). 9. (Méh)család. 11. Központi csillag. 12. Európai folyam. 14. Szebeni festő (Helmuth ...). 16. Ezen a helyen. 19. Eblak.

1	2	Č	3	4	5	S
6			7			
8		9				K
10				11	12	
		13	14		15	16
17	18		19	20		
21						

VÍZSZINTES:

1. Cseh író (Jan, XX. század). 6. Üres kör! 7. Hősök ... (Pesten). 8. Dolgozik a mozdony. 10. Idegen Anna. 11. A tantál vegyjele. 13. Mely személy? 15. Tova. 17. Földet forgat. 19. Ifjúsági írók (Ferenc). 21. Fejvédő.

FÜGGŐLEGES:

1. Iskolai tevékenység. 2. Királyi ülőhely. 3. Női név (jan. 29.). 4. Csinos, tiszta. 5. Sodrás. 9. Kis ház. 12. Levegő (görög). 14. Fohász. 16. Naponta megjelenő újság. 18. A kén és a jó d vegyjele. 20. Indíték.

L. N. J.

Büntetlenül megúszhatják?

(Folytatás az 1. oldalról)

A januárban kipattant sikkasztásos lufi tavaly óta duzzadt, de ahe-lyett, hogy bárki feljelentést tett volna, mély csend övezi a felelősök háza táját, mintha mi sem történt volna.

Ki kártalanítja a becsapott polgárokat?

Hasonló helyzetekben mutatko-zik meg a lakosság gondjait felvál-laló ígéretek betartásának szándéka, nem csak választások előtt a szava-zatukra vadászni. Ennek ellenére a rendőrség szerint feljelentést egyik intézmény sem tett, az ügy kivizsgálá-sa csigatempóra váltott, vagy csak időhúzásra játszanak. A legbosszan-tóbb, hogy az ajtók sorra bezáród-nak, vagy egy-egy elhárító nyilatkozattal tévútra próbálják ve-zetni a sajtó révén a közvéleményt. A Maros Megyei Rendőr-felügyelő-ség tértivevényes levelében arról tá-jékoztatott, hogy egyelőre csak a 212-es tulajdonosi társulás tett le írásos panaszt az Egyesülés negyed-ből lelépett és felmondott adminiszt-rátor, elnök és cenzor ellen, akik a tulajdonosi társulást a szolgáltatók-hoz nem továbbított 854.813 lejjel, valamint a javítási alapokba gyűjtött összegekkel lépcsőházanként 10.000–25.000 lejjel megkárosítot-ták, de a forgóalapokat is zsebre vág-ták, amelyeket a lakók havi hoz-zájárulásából évtizedek alatt gyűj-töttek. Összességében több százezer eurós összegeket tulajdoníthattak el, és a jelek szerint büntetlenül meg-úszhatják. A legnagyobb összeget állítólag az Aquaserv vízszolgáltató felé halmozta fel a lemondott Egye-sülés, Tudor negyedi és Kárpátok sétányi ügyintéző és társai, de a par-kolóhelyekre beszedett pénzüsszege-ket sem továbbították az önkormányzatnak, és más szolgálta-tóknál is találtak kifizetetlen szám-lákat. A merész és feltételezhetően jó hátszéllel támogatott sikkasztók többek között az Adó- és Pénzügyi Hivatalnak (ANAF) sem törlesztet-

tek, ami elképzelhetetlen egy adófi-zető polgár szemszögéből.

A tulajdonosi társulások igazgatóságának kötelezettségei

A Marosvásárhelyi Polgármes-teri Hivatal keretében a tulajdonosi társulások működését felügyelő igazgatóság vezetője, *Belean Dorin* megkeresésünkre azt állította, hogy: „Sajnos, a hasonló eseteket nem lehet kivédeni, mivel a polgármes-teri hivatal közvetlenül nem ellen-őrzi az adminisztrátorok munkáját. Erre a megválasztott elnök, a cenzor és a bizottsági tagok kapnak megbí-zatást a lakóktól, következésképpen mindannyian felelősségre vonha-tók. Azt azonban hosszadalmas bí-rósági kivizsgálás előzi meg, ahol majd mindenkinek megállapítják a felelősségét...” . És ezzel le is tudta volna a beosztásával járó felelőssé-gét, a becsapott tulajdonosi társulá-sok közgyűlésein sem vett részt, ahol az önkormányzatot képviselve feladatkörét végre elláthatta volna.

A marosvásárhelyi önkormány-zat keretében működő Jogi, Logisz-tikai, Pályáztatási és Tulajdonosi Társulások Szolgálatának hatáskö-rei az önkormányzat honlapján is megtalálhatók, ezekből tallózva ki-derül, hogy bizony a hasonló bűn-cselekmények esetén sem mentesül a felelősség alól, mivel a szolgálat feladatai között szerepel többek kö-zött, hogy:

– Útmutatást ad, támogatja és el-lenőrzi a tulajdonosi társulásokat a jogszabályi kötelezettségeik teljesí-tése érdekében.

– Javaslatokat tesz a jogi keret javítására, valamint a társasházak hőszigetelési és városrendezési re-habilitációjával kapcsolatban a tu-lajdonosi társulásoknak.

– Megszervezi és – az erőforrá-sok keretein belül – elvégzi a tulaj-donosi társulások pénzügyi-számviteli és gazdálkodási ellenőr-zését.

– Működési zavarok esetén intézkedik és ajánlásokat tesz azok megszüntetésére. Értesíti az illeté-

kes intézményeket az előírások meg-sértésének kivizsgálása és tisztázása érdekében.

– Értékeléseket végez a jogszabá-lyok betartásának módjáról, és javas-latokat tesz a jogszerű működés helyreállítására, valamint a működési zavarok megszüntetésére.

– Közérdekű információkat állít elő és terjeszt a szolgálat hatáskörébe tartozó területeken.

– Szakmai továbbképzéseket szer-vez a társasházkezelők tanúsítására, indokolt esetekben javaslatot tesz a tanúsítvány felfüggesztésére vagy visszavonására.

– Szabálysértéseket állapít meg a tulajdonosi társulások tevékenységé-vel kapcsolatban, és kiszabja a tör-vény által előírt bírságokat.

– Megoldja a társulások működé-sével kapcsolatos panaszokat és be-adványokat.

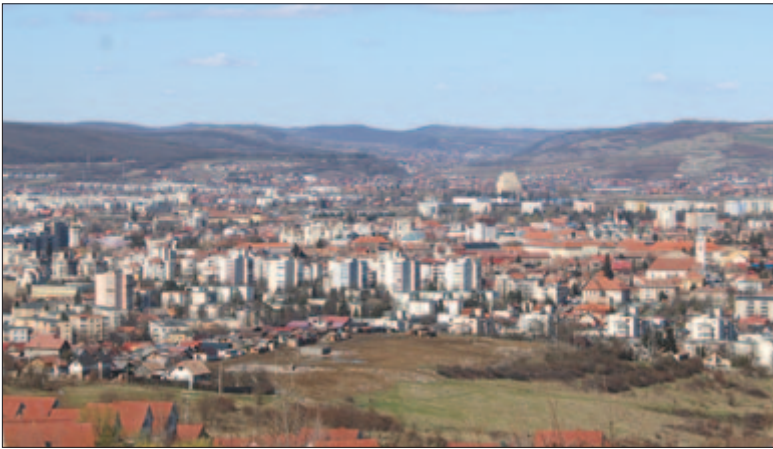
– Részt vesz és intézkedik a tulaj-donosi társulások és a városi közszol-gáltatások közötti kapcsolatok javítására.

– Ellenőrzi és értékeli a tulajdo-nosi társulások által jelzett működési zavarokat a közösségi közszolgáлта-sokkal kapcsolatban; közvetít a kö-zösségi szolgáltatásokkal kapcsolatos konfliktusok esetén.

A szolgálat feladatköre teljes ter-jedelmében a Marosvásárhelyi Pol-gármesteri Hivatal honlapján, a [https://www.tirgumures.ro/index.ph](https://www.tirgumures.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=362%3Aasociatii-de-proprietari&catid=69&Itemid=232&lang=ro) p?option=com_content&view=ar-ticle&id=362%3Aasociatii-de-proprietari&catid=69&Itemid=232 &lang=ro linkre kattintva tanulmá-nyozható.

A Maros Megyei Tanács kérdé-sünkre hangsúlyozta, hogy: „A Maros Megyei Tanácsnak nincs semmilyen szerepe a marosvásárhe-lyi tulajdonosi társulásokban vagy az azt ellenőrző bizottságokban. Ezek semmilyen formában nem tar-toznak a hatáskörünkbe, így sem tá-jékoztatási, sem beszámolási kötelezettsége nincs felénk az érin-tett társulásoknak vagy a vízszol-gáltató vállalatnak.”

A Prefektúra ügyszintén: „Sajnos nem tudunk segíteni, mert a tulajdo-

Fotó: Nagy Tibor (archív)

nosi társulások az önkormányzatok hatáskörébe tartoznak. Nyomozás esetén a rendőrséghez kerül az ügy...”

„A lakosság iránti tisztelet hiánya”

Mivel köztudott, hogy mindhá-rom közintézmény a lakosság szol-gálatában kellene álljon, kérdéseink-vel jogi ügyekben tapasztalattal ren-delkező szakembert kértünk meg, tá-jékoztassa olvasóinkat és az elége-detlen, anyagilag megrövidített la-kosságot.

Eugen Ciobotă ügyvédet kérdez-tük, aki nyugdíjba vonulása előtt, két éve még a Maros és Hargita me-gyét képviselő Nép Ügyvédje intéz-ményt irányította.

– *A lakótársulásokat ily módon megkopasztó sikkasztásokat ki kellett volna elsőként észrevengye és intéz-kedjen, jelentse, esetleg megelőzze?*

– Elsőként a lakók által fizetett cenzorok, de a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal keretében lé-tesített igazgatóság nem csak a tu-lajdonosi társulások megalapítását felügyeli és a szigetelési projektek-vel foglalkozik, amint a sajtónak is állította az igazgató. A 2018. évi 196-os számú törvény értelmében a tulajdonosi társulások törvényszerű működését kell ellenőrizze, szükség esetén tájékoztatást nyújt, és igenis, a pénzügyi/könyvelési felügyeletet, vagyongazdálkodást is ellátja. Az nem kifogás, hogy kevés a személy-zet, a törvény 10. cikkelye világó-san részletezi annak az osztálynak a felelősségét, egyébként értelmetlen

lenne a fenntartása. Ha a feladatköri leírások töredékét elvégezték volna, talán nem kerül egy kisebb városnyi lakosság a jelenlegi helyzetbe.

Az Aquaserv állami tőkével lé-tesített vállalat, az önkormányzat, de a megyei tanács is részvénye-sei, meglehetősen magas juttatá-sokkal fizetett képviselőik is vannak az ivóvíz-szolgáltató veze-tőtanácsában. Ők miért nem jelen-tették a fennálló helyzetet időben, azt, hogy gond van, gyűlnek a ki-fizetetlen számlák? Senki sem tudta, hogy a lakosság által befize-tett pénzüsszegek nem jutnak el a szolgáltatókhoz? Vagy eljutottak, csak tagadják? Ezt az ügyésség kell kivizsgálja, ha történt feljelen-tés.

Amint a sikkasztásra fény derült, elsőként a Marosvásárhelyi Polgár-mesteri Hivatal kellett volna felje-lentést tegyen a rendőrségen vagy az ügyésségen. Amennyiben nem tette meg, ez önmagában komoly kérdéseket vet fel, mivel ezzel a vá-lasztott helyi képviselő-testület és az önkormányzat előljárói a lakos-ság iránti tisztelet hiányát bizonyí-tották. Ugyanakkor hallgatólagosan a bűncselekményt elkövetők cinko-saivá is váltak. Ha az önkormányzat nem tett feljelentést a januárban nyilvánosságra hozott és azóta is tartó súlyos bűncselekmény miatt, a prefektus, mint a kormány területi megbízottja, aki a törvényesség be-tartását kell felügyelje, mit tett ez ügyben? – tette fel a kérdést Eugen Ciobotă, a Maros megyei Ügyvédi Kamara tagja.

Versenyzőket várnak a Könyvek vetélkedésére

Olvasás-népszerűsítés kicsiknek és nagyobbaknak

Április 23-a kétszeresen piros betűs napnak számít mifelénk az ol-vasni szeretők körében: egyrészt a könyv világnapját, másrészt a romániai könyvtárosok napját ünnepeljük ekkor. A Maros Megyei Könyvtár ez alkalomból indította el újra a Könyvtár az autóbuzson nevű projektet, amelynek lényege, hogy a marosvásárhelyi köz-szállítási eszközök utazóközönsége különféle olvasnivalókból vá-logathat bizonyos járatokon – a 23-as, 14-es, 17-es, 43-as, 12-es, 18-as, 4-es, 20-as, 19-es és 44-es vonalon –, és a kedvére való művet akár haza is viheti. Az olvasás népszerűsítését szolgálja a – szintén ebben az időszakban rajtolt – Könyvek vetélkedése nevű verseny is, amellyel idén 12. alkalommal szólítja meg a megyei könyvtár a gyermekeket és fiatalokat. A kezdeményezésről *Agyagási Hajnal* főkönyvtárossal beszélgettünk.

Nagy Székely Ildikó

– *Hogyan indult 12 évvel ezelőtt ez a verseny?*

– A Könyvek vetélkedése a ko-lozsvári megyei könyvtár kezdemé-nyezése volt, és tíz éven át országos versenynek számított. Na-gyon sok megyei könyvtár csatla-kozott a kezdeményezéshez, és mindenhol ugyanazt a tíz művet je-lölték ki elolvasásra, így a verseny végén találkozhattak az év olvasói, hogy összemérjék tudásukat, és ki-derüljön, ki tudja a legügyesebben, legmeggyőzőbben bemutatni azt a könyvet, ami a legjobban tetszett

neki a felajánlott tízből. Az évek során több megyei könyvtár is kilé-pett, vagy átalakított szabállyal folytat-ta a vetélkedőt, így tettünk mi is.

– *Foglaljuk össze a verseny lé-nyegét azok számára, akik most hallanak róla először.*

– Ez egy olvasóverseny, amely tavaly óta három olvasócsoportot céloz meg, a 11–13 éves gyer-mekek, valamint a 14–18 éves fia-talok mellett – akiknek tíz könyvet kell elolvasni – a 8–10 éves kisdíá-kokat is, akiknek öt könyvet kíná-lunk fel. A nagy érdeklődés miatt vontuk be a legfiatalabb korosztályt

is, ők ugyanis évről évre jelentkez-tek, és be akartak iratkozni a na-gyobbak korcsoportjába. Persze mindig kaptak a legfiatalabb olva-sóknak járó különdíjat. A vetélkedő áprilistól novemberig tart, és az egyetlen benevezési feltétel egy ér-vényes könyvtári belépő a Maros Megyei Könyvtárba. Beiratkozás-kor a jelentkezők kapnak egy érté-kelő füzetet, amelyben minden elolvasott könyvet 1-től 5-ig lehet pontozni (az 1-es a legkisebb pont-szám, az 5-ös a legnagyobb), egy olvasónaplót, amelyben rögzíteni kell az elolvasott könyvekről alko-tott véleményt, benyomást, vala-mint egy listát a versenyben szereplő könyvek címével. A no-venberi döntőbe azok a résztvevők jutnak be, akik annak a hónapnak a közepéig leadják az olvasónapló-kat. Meghívjuk őket a könyvtárba, és a találkozáskor tájékoztatjuk őket a verseny további forgató-könyvről, arról, hogy milyen pró-bákat kell majd kiállniuk, hogyan kell bemutatniuk kedvencüket a versenyben részt vevő könyvek közül. A döntőben kerül sor a Ve-gyél rá, hogy olvassak! című ver-

senyre, amikor a versenyzők bemu-tatják kedvenc könyvüket. Aki a legszebben ismerteti a választott művet, a legjobban érvel és a leg-ügyesebben válaszol a feltett kér-désekre, elnyeri Az év olvasója címet. A legnépszerűbb, legna-gyobb pontszámot elért könyv az év könyve lesz.

– *Milyen szempontok szerint vá-logatjátok ki az elolvasandó köny-veket?*

– Elsősorban azt tartjuk szem előtt, hogy frissen megjelent művek legyenek, ugyanakkor egy klasszikusnak számító szerzőtől is kerüljön fel egy cím a listára.

Gyermekvonzó meseregényszíget

– *Miért jó benevezni erre a ve-senyre?*

– Minden elolvasott könyv egy új, izgalmas kaland, a verseny alatt ezt mindenki megtapasztalhatja. Szeretettel várunk minden olvasni szerető gyereket és fiataalt, hogy csatlakozzon a versenyünkhöz.

– *Hogyan alakultak az elmúlt 10-12 évben a gyermekek és fiatalok*

könyvtárlátogatási szokásai, és mi-lyen típusú könyveket keresnek in-kább a fiatal olvasók?

– Az utóbbi évtizedben megvál-toztak a gyermekek és a fiatalok ol-vasási szokásai. A kisiskolások és a serdülőkor elején járó 10–14 éve-sek korosztálya tekinthető a leg-szorgalmasabb könyvtárlátoga-tónak. Ezt igazolják a statisztikáink is, amelyek szerint a gyermek-könyvtárban van a legtöbb olva-sónk. Ez nagyrészt a megújult könyvvállománynak és a különböző tevékenységeinknek köszönhető. A gyermekek és kiskamaszok általá-ban kortárs szerzők műveit keresik, főként Berg Judit, Kertész Erzsí, Tasnádi István, Wéber Anikó regé-nyeit. A könyvtár felnőttrésztlegére iratkozó 14–19 évesek többféle műfajt is bátran kipróbálnak. Az utóbbi időben kimondottan ezt a korosztályt célozva gyűjtötték össze a könyvtárunk munkatársai az úgynevezett „young adult”, azaz fiatal felnőtteknek szóló irodalmat, amely eltérő műfajokat foglal ma-gába, a fantasy-, a sci-fi-, a horror-és a szuperhősös történeteket is be-leértve.

Ismét locsoltak a nyárádmenti tűzoltók

Húsvét másodnapján Nyárád-szereda környékén tűzoltóautók járták az utcákat, de ezúttal nem lángok okozta szerencsétlenség miatt kellett beavatkozni, hanem egészen más céllal szólaltak meg a szirénák. Lassan hagyománnyá válik, hogy húsvéthétfőn a tűzoltók is locsolni indulnak.

Glígor Róbert László

A koronavírus okozta világjárvány idején, 2020-ban ültek autóra a nyárádszeredai önkéntes tűzoltók, hogy vízsugárral locsolják meg a kisváros lányait, hölgyeit. Mivel húsvétkor a szigorú kijárási tilalom miatt nem indulhattak locsolni a fiúk, férfiak, a tűzoltóknak viszont szabad volt kimenni az utcára, és a helyi hatóságok hallgatolagos beleegyezését is megszerezték, néhány önkéntes tűzoltó fenyőágakkal díszített autóval és zenészőval indult el az utcákon, ahol pedig a család hölgyei, lányai szívesen fogadták a locsolást, ott (legalább) egy pohár borral kellett kiállniuk a kapuba, az érkezők pedig tömlővel öntözték meg őket. Az ötletes locsolás gyorsan elnyerte a lakosság tetszését, a következő évtől még többen igényelték ezt, így azóta az önkéntes tűzoltók a kisvárost és a hozzá tartozó településeket is bejárják minden húsvétkor, a világjárvány után is.

Idén még többet locsolhattak, ugyanis a múlt év végén beszerzett létrás tűzoltóautót is „bevetették”, így a tömbházak lakóinak ezúttal nem kellett lemenniük az épület bejárata elé, hanem elég volt kiállni az erkélyre, a „locsolókat” pedig a kosaras létrán felemelték a megfelelő magasságba, ahonnan tömlőjükkel a lányokat, hölgyeket megcélozhatták – derült ki Kacsó István tűzoltóparancsnok beszámolójából, és azt is megtudtuk: nagyon sokan álltak ki egyénileg vagy csoportosan a kapukba, látszott arcukon az öröm. Nyárádszereda mellett Demeterfalván, Székelytompán, Székelysárdon is bejárták a főutcákat, de a szűkebb

A tömbházaknál az emelőlétrás autó kosarából locsoltak

Fotó: NYÖTE

mellékutcákba az autók méretei miatt sajnos nem tudtak bemenni, hiszen lehetetlen lett volna a megfordulás. Volt eset, amikor az ottlakók kijöttek az utca végére, a főúthoz, így ők is részesülhettek a locsolóvízből. Volt, aki meglepődött a rászórt vízmennyiségtől, de azért a tűzoltók igyekeztek finoman bánni a sugárcsövekkel, és látszott, hogy mindenhol szeretettel fogadták a locsolást. „Tízezer liter vizet használtunk el, ezzel garantáljuk azt, hogy a helyi virágszálak nem fognak elhervadni ebben az évben” – számolt be a parancsnok.

A locsolókat süteménnyel, itallal kínálták, emellett pénzadományokat is tettek az önkéntes tűzoltóegyesület javára. A „locsolópénzt” a szokásokhoz híven egy sürgősségi alapba helyezik a tűzoltók, hogy bármikor, bármilyen esetben (például lakástűz vagy egy beteg gyermek kezelése) segíteni tudjanak a bajba jutott családon, ugyanis ha egy szerencsétlenség kapcsán gyűjtést kezdeményeznek, napok is kellenek ahhoz, hogy beérkezzen némi pénz, de ha van egy alap, akkor van mihez hírtelen hozzányúljanak. Idén 4.700 lejt sikerült gyűjteniük jótekonysági célra, amit hálásan köszönnek a helyi közösségeknek.

A nyárádszeredai önkéntes tűzoltók nemcsak kapnak, hanem adnak is a helyi közösségnek, húsvét táján is. Évente több felkérést

kapnak a lakosságtól egy-egy túl magasra nőtt, vagy az ingatlanokra, vezetékekre veszélyes fenyőfa kivágására, és amióta emelőlétrás autójuk van, több felkérésnek is eleget tudnak tenni. Mivel sok apukának gondot jelent, hogy honnan biztosíson fiának esetenként több fenyőágot is a locsolás előtt, a tűzoltók húsvét előtt ütemezik be a favágást. Ennek helyét és idejét meg is hirdetik a közösségi oldalakon, így az érdekelt szülők megjelenhetnek, hogy a levágott ágakat elszállítsák, amelyeket otthon feldíszítenek, s ezek húsvétvasárnap hajnalára a lányos házak kerítéseire kerülhetnek. Az idei fakivágáskor már három fenyő ágait tudták ingyenesen szétosztani a tűzoltók a helyi érdekelt szülők, legények között.

Annak, hogy a tűzoltók autóra ülve locsolnak, Magyarországon nagy hagyománya van. Nyárádszeredában idén a hatodik alkalommal szervezték meg, és ezt a hagyományt a szomszédos községben, Nyárádgálfalván is igyekeznek meghonosítani a társaik – mondta Kacsó István parancsnok. Ott a helyi önkéntes tűzoltók az önkormányzat esztokcsijával idén már a harmadik alkalommal járták be a község településeit, náluk viszont kevesebb a felhasznált locsolóvíz, ugyanis ők nem tömlőkkel, hanem szódavizes palackok sugaraival öntözik meg a lányokat, hölgyeket.

Újabb baleset Körtvélyfája és Petele között

Teherautó és személygépkocsi ütközött

A Maros megyei tűzoltókat csütörtökön, április 24-én a déli órákban a Körtvélyfája–Petele közötti útszakaszon történt közúti baleset miatt riasztották a tűzmegeelőzési és

tűzoltási, mentési és elsősegélynyújtási intézkedések végett. A helyszínrre vonult a szászrégeni tűzoltóság, egy tűzoltómodullal felszerelt beavatkozó jármű, egy SMURD

mobil intenzív mentőautó és a marosvásárhelyi mentőszolgálat két mentőkocsija. Az első információk szerint a balesetben egy teherautó és egy személygépkocsi volt érintett – tájékoztatott a megyei tűzoltóság sajtóosztálya.

A Maros Megyei Rendőrség arról tájékoztatott, hogy április 24-én 11.30 óra körül a közlekedési rendőroket a DN15-ös úton, Petele külterületén egy személygépkocsi és egy nyergesvontató közötti balesetről értesítették. A helyszínről származó első információk szerint az ütközés frontálisan és oldalirányban történt egy kamion és egy személygépkocsi között. A balesetben két személy látszólag könnyebb sérüléseket szenvedett, szakorvosi vizsgálatra egy egészségügyi központba szállították őket, míg egy másik személy megtagadta a kórházba szállítást. A helyszínelést 14 óra után fejezték be, addig a forgalmat lezárták, és a településen belül a szomszédos kerülő útra terelték a járműveket – tájékoztatott a Maros Megyei Rendőrség sajtóképviseelője. (szer)

Fotó: ISU

Kutatás a romániai magyar egyetemisták helyzetéről

Hogyan látják a helyzetüket, és milyen jövőt képzelnek el a fiatalok?

Nagy-Bodó Szilárd

JelenLét – JövőCTRL – Az erdélyi magyar fiatalok helyzete címmel szervez kutatást az Országos Magyar Diákszövetség (OMDSZ) és a Felvi.ro csapata. A kutatás célja, hogy feltérképezzék azt, hogy a fiatalok hogyan látják a saját helyzetüket, illetve milyen jövőképpel rendelkeznek. Az OMDSZ-nek 2021-ben volt még egy nagymintás kutatása, ami a négy évvel ezelőtti helyzetet tárta fel, amikor teljes mértékben online zajlott az oktatás.

A mostani kutatás célja az is, hogy legyen egy összehasonlítási alap azzal kapcsolatban, hogy miként változtak a diákok az elmúlt években, hogyan állnak jelenleg az oktatás kérdéséhez, a megélhetéshez, a rendezvényeken való részvételhez, milyen esetleges problémáik vannak a lakhatás terén – sorolta lapunknak Hatos Attila, az OMDSZ elnöke. A kérdőív utolsó szakasza, az említett témákon túl, teljes mértékben tagszervezet-specifikus, a kérdéseket a tagszervezetek rakták össze, és a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Szociológia és Szociális Munka Karának oktatói segítettek abban, hogy úgy legyenek megfogalmazva a kérdések, hogy az azokra érkező válaszokból mérhető eredményt lehessen kapni.

A kérdőívek célközönsége a romániai magyar egyetemisták, függetlenül attól, hogy milyen nyelven, milyen intézményben folytatják a felsőoktatási tanulmányaikat, emelte ki Hatos Attila. A kérdőív kitöltése hozzávetőlegesen 15 percet vesz igénybe. Az Országos Magyar Diákszövetségnek és a tagszervezeteinek a közösségi

médiás oldalain is megtalálható az a link, amely átvezeti a felhasználót a felvi.ro weboldalra, ahol ki lehet tölteni a kérdőívet egészen április 30-ig.

A cél az, hogy legalább 2000 romániai magyar egyetemista kitöltse a kérdőívet, a kitöltéshez pedig elsősorban az a motiváció, hogy az egyetemi hallgatók hozzá tudnak szólni a jövőjükhöz, húzta alá az OMDSZ elnöke, aki azt is elárulta, hogy az eredményeket publikussá fogják tenni, továbbá el fogják juttatni egyetemi és politikai döntéshozókhoz, ezzel is segíteni szeretnék az egyetemi hallgatók jobb boldogulását. Ugyanakkor további motivációt jelent az is, hogy a kitöltők között Vibe-bérletet sorsolnak ki. A kérdőív anonim, viszont azok az egyetemisták, akik részt szeretnének venni a nyereményjátékban, meg kell adják az e-mail-címüket, hiszen csak így kaphatják meg a fesztiválbérletüket.

A kérdőívre beérkezett válaszok alapján fogják felépíteni a tagszervezetek a következő egy évben a programjukat, ezért is megéri kitölteni, hiszen így a hallgatók is bele tudnak szólni nagyobb mértékben a rendezvényekbe, programokba.

Hatos Attila külön nyomatékosította azt a tényt, hogy a kérdőív eredménye egy teljes képet fog arról adni, hogy milyen helyzetben vannak a romániai magyar egyetemisták, hogyan befolyásolja őket az oktatás, a megélhetés, és hol, hogyan látják magukat a jövőben. A diákszervezetek, diákvezérek pedig mindent meg fognak tenni annak érdekében, hogy a kérdőív eredményének leszűrése után felmerülő kérdésekre megadják a válaszokat.

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá forduló problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.

Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Spălătorie și detailing auto

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely

Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok
tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kétszemélyes kanapé,
négyégős, gázás, beépíthető fő-
zőlap. Tel. 0752-099-223. (25620-
I)

ELADÓ VW Golf, 2014-es, ben-
zines, Romániában első tulajdo-
nostól. Tel. 0741-014-501. (p.-I)

HALÁLESET miatt sürgősen el-
adók olcsón: kis és nagy szekré-
nyek, polcok, nagy asztal
székekkel, kisebb, nagyobb egy-
személyes és kétszemélyes
ágyak, kanapé, perzsaszőnye-
gek, tévéasztal, fogasok, videóle-
játszó, régi magyar filmkazetták.
Tel. 0727-980-566. (25632-I)

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás
a Nagyállomás téren. Tel. 0721-
535-433. (25560-I)

KIADÓ bútorozott garzon a Kö-
vesdombon. Tel. 0751-676-432.
(25596-I)

ELADÓ központi fekvésű ház: 3
szoba, 2 konyha, 2 fürdőszoba,
kamra, előszoba, pince, nagy
udvar, dupla garázs. Tel. 0724-
668-869, 0745-757-258. (25634-
I)

KÜLÖNFÉLÉK

RENDELÉSRE BÚTORT készí-
tek. Tel. 0748-691-858. (68310-I)

KÚTÁSÁST vállalunk. Tel. 0765-
385-595. (25460-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, tetőjaví-
tást, csatornajavítást, festést, szí-
getelést, teraszkészítést,
kerítéskészítést. Hívjon bizalom-
mal. Tel. 0767-837-782. (25602-I)

VÁLLALUNK festést, szigetelést,
kerítésjavítást, csatornajavítást,
bármilyen lemez- és ácsmunkát.
Tel. 0759-467-356. (25603-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok.
Tel. 0741-699-761. (25618-I)

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK,
GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, auto-
matizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel
és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS bete-
geket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A
szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefon-
számon. (25585-I)

VESZÉLYES FÁK KIVÁGÁSÁT, GYÜMÖLCSFÁK
METSZÉSÉT, díszfák kezelését, sövényvágást, elbokrosodott bel- és külterületek takarítását, méterfa összevágását, rönkök
foszniba vágását, kutak kitakarítását vállaljuk. Tel. 0756-868-
569. (p.-I)

GRÁNIT SÍREMLÉKEK FORGALMAZÁSÁVAL FOG-
LALKOZÓ NYÁRÁDÍTÓI CÉG SEGÉDMUNKÁST alkal-
maz. Érdeklődni hétköznapiokon 8–16 óra között lehet a
0749-981-081-es telefonszámon. (68508-I)

MAGÁNCÉG tapasztalattal rendelkező ELŐKÖNYVELŐT
keres 8 órás munkaprogrammal. Érdeklődni 10 és 16 óra között
a következő telefonszámon lehet: 0723-244-200. (sz.-I)

ÖNTŐ SZAKMUNKÁST keresünk SZÍNESFÉMÖNTŐ-
DÉNKBE. Tel. 0744-503-022. (68561-I)

Teljes körű FOGÁSZATI ellátást biztosítunk a Smile Klinik fo-
gászati rendelőben (esztétikai fogászat, implantológia/sebészet,
fogszabályzás, gyökértömések) KEDVEZŐ ÁRON. HÉTVÉGI
SÜRGŐSSÉGI ellátást is biztosítunk. Tel. 0751-877-832.
(68500-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Addig vagyunk boldogok,
míg van, aki szeret,
aki a bajban megfogja a kezünk,
s hogy milyen fontos is ez nekünk,
csak akkor érezzük igazán,
mikor már nincs velünk.

Április 27-én már három éve, hogy
TÖLGYESI JENŐ
megtért az égi Atyához.
Másképp lenne minden, hogyha
velünk lennél,
ha hozzánk szólnál, ha ránk nevet-
nél.
Emlékét kegyelettel őrizzük.

Bánatos szerettei. (25567-I)

„Lelked, mint fehér galamb,
csendesen messzire szállt,
hiába keres könnyes szemünk,
már többé nem talál.
De tudjuk, hogy a csillagok közt
a legfényesebb Te vagy,
utat mutatsz nekünk,
szívünkben örökre itt maradsz.”

Április 27-én 25 éve, hogy
BAKÓ ANTAL J.
eltávozott az élők sorából. A Jóisten nyugtasson békében,
drága Antika!

Szeretteid. (25594-I)

Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk
ifj. SIMONFI BÉLÁRA
halálának harmadik évfordulóján. Emléke legyen áldott,
nyugalma csendes!
Bánatos testvére és családja. (sz.-I)

Örök szeretettel emlékezünk
ERSZÉNYI JENŐRE
halálának 6. évfordulóján. A szívünkben őrizzük tovább.
Szerettei. (25637-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
GÉCZI PIROSKA
szül. Kovács
életének 72. évében április 20-án elhunyt. Nyugodjon bé-
kében!
A gyászoló család. (25631-I)

FONTOS TELEFONSZÁMOK

Romtelecom-tudakozó

- információ

- általános

- 118-932

- 118-800

Központosított ügyelet

(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,

Csendőrség, Mentőállomás):

Rendőrség

SMURD (betegekkel

kapcsolatos információk)

Sürgősségi szolgálat:

- gyermekeknek

Marosvásárhelyi

Polgármesteri Hivatal

GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,

otthongondozó szolgálat,

8–16 óra között:

Optika-Optofarm

- 0265/202-305

- 0265/210-110

- 0265/210-177

- 0265/268-330

- 0265/263-351

- 0265/263-351

- 0736-883-110

- 0265/212-304

- 0265/312 436

- 0265/250-120

- 0265/263 351

- 0265/263-351

- 0733-553-976

- 0265/212-971

- 0265/222- 446

- 0265/266-801

- 0365/400-401

- 0365/400-404

- 0800-500-929

- vidék

• Delgaz Grid

• Aquaserv:

- hideg víz-csatorna

- közönségszolgálat

- központ

• Fogasztóvédelmi hivatal - 021-9551

• Vasútállomás

• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés

(0-24 óra), professzionális balzsamozás

Nemzetközi halottszállítás

• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)

koporsók,

kellékek,

koszorúk

és halottszállítás

• Maros megyei RMDSZ

- 0265/200-928

- 0800/800 928

- 0265/215-702

- 0265/208-888

- 0265/208-800

- 08008 208-888

- 021-9551

- 0265/236-284

- 0265/215-119

- 0744-282-710

- 0265/263-865

- 0745-606-215

- 0745-606-269

- 0758-047-604

- 0265/264-442

- 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édes-
anya,
MOLNÁR MARGIT
szül. Gálfi
életének 70. évében, 22 év betegség után eltávozott közü-
lünk.
Temetése 2025. április 26-án, szombaton 11 órakor lesz a
marosvásárhelyi református temetőben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló szerettei. (25623-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó feleség, édes-
anya, sógornő, szomszéd,
FODOR IBOLYA
életének 79. évében, 2025. április 23-án csendesesen megpi-
hent. Drága halottunk temetése április 25-én lesz a maros-
vásárhelyi római katolikus temetőben (alsó kápolna),
református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyu-
galma csendes!
A gyászoló család. (-I)

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya,
nagymama, dédnagymama, anyós, anyatárs, testvér,
rokon, szomszéd,
KURTA MÁRIA
életének 83. évében, folyó hó 24-én örökre megpihent.
Utolsó útjára 2025. április 26-án, szombaton 13 órakor kí-
sérjük a Jeddi úti temetőbe, református szertartás szerint.
Emléke örökké a szívünkben marad.
A gyászoló család. (25633-I)

Mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és
szerették, hogy a nyáradselyei születésű
KACSÓ ERZSÉBET
2025. április 22-én, életének 90. évében csendesesen megpi-
hent. Drága halottunk temetése április 27-én 11 órakor lesz
adventista egyházi szertartás szerint a Vili temetkezési köz-
pontban. A virrasztás szintén a Vili temetkezési köz-
pontban lesz április 26-án 19.30 órától.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Mély együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki
Molnár Ferencnek és Ildikének a szeretett
FELESEG, ÉDESANYA
elvesztése okozta fájdalmukban.
Vigasztalódást kívánva, a Harmónia utca 45. szám alatti
közeli szomszédok. (25624-I)

ETV ERDÉLY TV

ÁPRILIS 29-ÉN INDUL A PÁLYA,
AZ ERDÉLY TV SPORTMŰSORA
FARCZÁDI BARNÁVAL

A marosvásárhelyi
székhelyű CLINI-LAB KFT

munkatársat keres RAKTÁROS munkakör betöltésére:

- Feladat:
- Árukészletek átvétele, bevételezése, raktárban való elrendezése, raktárból kiadása;
 - A raktár számítógépeinek és kapcsolódó egységeinek kezelése;
 - Csomagok készítése, rakodás;
 - Az árukészletek mennyiségének, minőségének és lejáratának nyilvántartása;
 - Leltárak készítése.

- Elvárások:
- Középfokú képzettség;
 - Számítógép-felhasználói ismeretek;
 - Hasonló területen szerzett tapasztalat;
 - Pontos, precíz munkavégzés;
 - Terhelhetőség, hosszított munkaidőre való hajlandóság;
 - Előny a B kategóriás jogosítvány és alapfokú angol nyelvtudás.

Teljesítményarányos bérezést és szakmai képzéseken való részvételt ajánlunk.

Önéletrajzokat a hr@clinilab.ro címre várunk,
érdeklődni is itt lehet, valamint a 0723 335 660 telefonszámon.

Újdonság a Kobak könyvesboltokban:

Pataki János

NYÁRÁDSZEREDA

Csatkó település:
Kiscentőháza, Székelyföld, Székelymész,
Székelyvár, Székelytörök, Demeterfalva, Vár

A város a Kis- és a Nagy-Nyárad összefolyásánál fekszik. A Nyáradmente központja, egykori mezőváros, 1968-ig Marosvásárhely székhelye, régi városi hely: szerepet játszott Marosvásárhely vette át. Később csatlakozott hozzá Székelyfalva, Nyáradcentendrafalva és Nyáradcent-anna. Tervezt a Nyárad folyóról, illetve a településen szándékosan tartott városról kapta. Első írásos említése 1493-ban történt. „Oppidum Zereda” néven. Mezővárosi ranggal rendelkezett. A városka egyik mai városrész, Nyáradcentannát az 1932-es pápai jegyzék. Szász Áron néven említi.

III. választották fejedelemmé Bocskai Istvánt 1605. február 21-én. 1745-ig itt tartották Marosvásárhelyi közgyűlést és törvényszéki ülést. 1806-ban már városi rangot, melyet 1790-ben II. Lipót bővített ki, ekkortól már három országos várost tartottak. A XIX. században fejlődése megállt. 1876-ban közleggyé sorolták vissza. 2003-ban vissza tudta szerezni a városi rangot magának. Azóta pedig szép csendesen fejlődik tovább.

A főterem található református templom a régi görögkatolikus templom kőből épült 1895-ben, tornya 1898-ból való. A mai Nyáradcentendának tulajdonképpen 2 református temploma van. Az előbb említett ún. főteri templom, a nyáradcentannai és a centendrafalvi. Nyáradcentendrafalva református templomának székhelykapuja 1723-ból való.

AUTONÓM SZÉKELYFÖLD I.

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Pataki János

Autonóm Székelyföld I.

Négy kötetben tárul az olvasó elé egész Székelyföld, kötetenként két-két széket bemutattva.

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

RADIO
KOKO
ONLINE STREAMING

NE HALLGASS MÁSRÁ!

rádió
GAGA
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

LUMINA SE STINGE, CULTURA SE APRINDE!
LÁMPA LE, KULTÚRA BE!

NOAPTEA MUZEELOR
LA TÂRGU MUREȘ
MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA
MAROSVÁSÁRHELYEN

SÂMBĂȚĂ, 17 MAI 2025. MÁJUS 17., SZOMBAT

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban